

ЄВР БЮЛЕТЕНЬ

Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні

- ⇒ ЄВРОСОЮЗ СТУРБОВАНИЙ ПРОБЛЕМАМИ ЗІ СВОБОДОЮ СЛОВА В УКРАЇНІ / 7
- ⇒ ПОСОЛ ЄС ЖОЗЕ МАНУЕЛ ПІНТУ ТЕЙШЕЙРА ВІДВІДАВ ЛЬВІВ / 8
- ⇒ ЄВРОКОМІСІЯ ПРОГНОЗУЄ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ ЄС / 18
- ⇒ СТИПЕНДІАТИ ЕРАЗМУС-МУНДУС РОЗПОВІДАЮТЬ ПРО СВОЇ ОЧІКУВАННЯ ВІД НАВЧАННЯ / 25

Київ відвідав Комісар ЄС з питань розширення і Європейської політики сусідства Штефан Фюле

(стор. 4–5)

Комісар ЄС з питань розширення і Європейської політики сусідства Штефан Фюле і міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко.

Виконавчий директор Європейської агенції з управління операційним співробітництвом на зовнішніх кордонах країн-членів ЄС (ФРОНТЕКС) Ілкка Лайтinen узяв участь у міжнародній конференції «Інтегроване управління кордонами: досягнення і перспективи», яка відбулася в Києві (стор. 10).

Комісар ЄС з питань бюджету та фінансового планування Януш Левандовські презентував бюджет Союзу на наступний рік (стор. 19).

ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ №5'10

Інформаційне видання Представництва
Європейського Союзу в Україні

Засновник: Представництво
Європейського Союзу в Україні

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №13773-2747ПР від 17.03.2008 р.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10
www.delukr.ec.europa.eu

Зміст бюлетеня не обов'язково відбиває
офіційні погляди Європейського Союзу

© Європейська Комісія, 2010

Керівник проекту Ірина Стаднійчук
E-mail: Irina.Stadnnychuk@ec.europa.eu

Головний редактор Анатолій Марциновський

У реалізації проекту Олег Фурділо
беруть участь Тетяна Яцюк
Сергій Матвеев

Комп'ютерна Андрій Ходзицький
верстка

Інтернетверсія www.delukr.ec.europa.eu

Індекс видання 98603

Видавець: ТОВ «Видавництво «Консультант»

Адреса: 03039, м.Київ,
вул. Голосіївська, 7, корп. 2

Тел/факс (044) 251-49-51

ISSN 1725-0811

Підписано до друку 18.05.10.

Друк: ТОВ «Інфопрінт»
м. Київ, вул. Фрунзе, 82

Наклад 10 700 прим.

Безкоштовно

ШТЕФАН ФЮЛЕ РОЗСТАВИВ КРАПКИ НАД «І»

Найпомітнішою подією останнього часу у відносинах України та Європейського Союзу став квітневий візит до Києва Комісара ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефана Фюле. У цьому номері «Євробюлетеня» ми подаємо його виступ в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету ім. Т. Шевченка.

У своїй промові Комісар ЄС дуже чітко окреслив загальний підхід Союзу до відносин із Києвом, відповідні перспективи й очікування. Проте враховуючи недавню зміну влади в Україні й резонансні події у сфері внутрішньої та зовнішньої політики, які за цим послідували, Штефану Фюле довелося відповідати й на за-

Відносини ЄС—Україна

«Шлях наближення до ЄС визначатиметься ходом і глибиною реформ» 4

Золтан Салаї: «Спілкуватися напряму з людьми, чути їхні думки — це дуже ефективний спосіб привернути увагу до Євросоюзу» 6

Брюссель відвідав міністр палива та енергетики Юрій Бойко 7

ЄС висловив занепокоєння щодо свободи слова в Україні 7

Програми ЄС в Україні

Проекти ЄС у Львові: енергозбереження, безпека руху і безпечність харчів 8

Підбито підсумки року роботи проекту «Місцева інтеграція біженців» 9

EUBAM провів конференцію з інтегрованого керування кордонами 10

Проект ТРАСЕКА організував «круглий стіл» 10

Науковців і дослідників заохочують до участі в 7 Рамковій програмі ЄС 11

Відібрано студентів для навчання за програмою Еразмус-Мундус 11

Богдан Дроздовський: «Наш проект має пряме відношення до тематики переговорів про Зону вільної торгівлі» 12

Відначено переможців конкурсу «Молодь тестує якість» 13

Презентовано шкільний урок із проблеми торгівлі людьми 13

Укладено Глосарій Східного партнерства 14

Завершився проект з протидії незаконній міграції 14

ЄС підтримує реформу судочинства 14

Новини Євросоюзу

Зовнішня політика

Кетрін Ештон: «День Європи став символом мирної співпраці суверенних націй» 15

Герман Ван Ромпей взяв участь у Саміті з ядерної безпеки 16

питання щодо цього — і під час спілкування зі студентами університету, і в кількох інтерв'ю.

У результаті Комісар ЄС розставив крапки над «і». Виокремимо кілька головних тез, які прозвучали.

Перше — Євросоюз хотів би бачити в Україні стабільність, але не будь-якою ціною. Важливим для ЄС є при цьому дотримання прав людини і демократичних принципів, верховенства права.

Друге — несумісними є укладення Зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, переговори щодо якої нині тривають, і входження України до Митного союзу з Україною, Білоруссю та Казахстаном.

Третє — укладення угод з Росією про продовження базування Чорноморського флоту в Севастополі є суверенним правом України.

Штефан Фюле наголошує на важливості дотримання прав людини 16

Захист споживачів
RAPEX підвищує свою ефективність 17

Проведено операцію з вилучення контрабанди 17

Економіка
У Мадриді обговорювали майбутнє європейського туризму 18

Єврокомісія прогнозує зростання економіки ЄС 18

Проект бюджету—2011 націлений на економічне відновлення 19

У ЄС підтримуватимуть розвиток електромобілів 19

Суспільство
Єврокомісія закликає покінчити з дискримінацією ромів 20

Найчастіше європейці випивають раз на тиждень 20

Притулку в ЄС найбільше просять афганці, росіяни та сомалійці 21

Розвиток і гуманітарна допомога
ЄС закликає до активнішої реалізації Цілей розвитку тисячоліття 22

Андріс Пібалґс відвідав Гаїті 22

Культура і освіта
Єврокомісія хоче допомогти культурній та креативній індустрії 23

Брюссель виділяє стипендії на магістерські курси з європейських студій 23

Медіа
Оголошено конкурс Премії імені Лоренцо Наталі 24

Просимо відповісти на запитання нашої анкети 24

Молодіжний майданчик
Стипендіати Еразмус-Мундус розповідають про свої очікування від участі у програмі 25

Водночас важливо, аби будь-які домовленості відповідали рамкам української Конституції.

Отже, ці три «крапки» стосуються внутрішніх подій в Україні та головних питань її відносин з Євросоюзом та Росією. Здається, по всіх цих пунктах Комісар ЄС висловився чітко.

Але найголовнішим, і на цьому неодноразово наголошував у Києві Штефан Фюле, для України у її відносинах з ЄС є на сьогодні реформи. На запитання про його оцінку відповідних дій нової влади протягом її перших двох місяців, Комісар ЄС відповів дипломатично, але дуже зрозуміло: «Мені здається, ви рухаєтеся шляхом до цих реформ. Але нагадаю, що в кінці шляху ми будемо оцінювати не прагнення, не амбіції, а справи, ступінь втілення ваших намірів у життя».

Редакція

«ШЛЯХ НАБЛИЖЕННЯ ДО ЄС ВИЗНАЧАТИМЕТЬСЯ ХОДОМ І ГЛИБИНОЮ РЕФОРМ»

У квітні Київ відвідав Комісар ЄС з питань розширення і Європейської політики сусідства Штефан Фюле. Він зустрівся й провів переговори з Президентом України Віктором Януковичем та іншими керівниками держави. Також Штефан Фюле мав зустріч зі студентами Інституту міжнародних відносин Київського національного університету ім. Тараса Шевченка.

Зустріч з Комісаром ЄС викликала великий інтерес серед студентів Інституту міжнародних відносин.

НИЖЧЕ ПОДАЄМО ВИГОЛОШЕНУ НА ЦЬЙ ЗУСТРІЧІ ПРОМОВУ КОМІСАРА ЄС, У ЯКІЙ ВІН ОКРЕСЛИВ НИНІШНІЙ СТАН ВІДНОСИН МІЖ СОЮЗОМ ТА УКРАЇНОЮ Й ПЕРСПЕКТИВИ ЇХНЬОГО РОЗВИТКУ.

ЄС І УКРАЇНА ВАЖЛИВІ ОДНЕ ДЛЯ ОДНОГО

Для мене особливе задоволення виступати в університеті, який понад 170 років є місцем навчання та успіху. Особлива честь промовляти до його студентів та академічного штату. Завжди важливо пам'ятати, що рішення, які ми ухвалюємо сьогодні щодо майбутнього відносин України та ЄС, насамперед і найбільше матимуть вплив на вас — прийдешнє покоління — та на ваших дітей.

ЄС і Україна надзвичайно важливі одне для одного. У наших відносинах присутня природна і неминуча динаміка, базована на вза-

ємному інтересі, який робить нас ближчими. Дозвольте навести деякі цифри.

Євросоюз об'єднує близько 500 млн людей. Якщо скласти економіки його країн-членів, то виходить найбільша економіка у світі, яка забезпечує приблизно п'яту частину світового ВВП. ЄС має надзвичайний економічний, інтелектуальний та інвестиційний потенціал, який досі залишається цілком не використаним. Союз є найбільшим торговим партнером України, на нього припадає третина її експорту. Чотири держави-члени ЄС мають з Україною спільні кордони.

Зі свого боку, Україна має населення 46 млн людей і є другою за величиною територією європейською державою. Вона — величезна промислова, сільськогосподарська та людська сила, має великий потенціал. Її демократія динамічно розвивається — це проявляється не лише у виборах, які прой-

шли відповідно до міжнародних стандартів, але також через її дедалі динамічніше громадянське суспільство, можливість відкритих публічних дебатів щодо питань, які мають ключову важливість для майбутнього країни.

З урахуванням усього цього, відносини між ЄС і Україною швидко розвинулися від набуття Україною незалежності 1991 року. Це партнерство було базоване на ідеях, закладених в Угоді про партнерство і співробітництво, яка набула чинності 1998 року. На практиці це означало розвиток тісних політичних та економічних зв'язків між ЄС та Україною на всіх рівнях.

ЄС підтримував наше співробітництво широкою фінансовою та технічною допомогою. Він є найбільшим донором України. З 1991 року Союз надав приблизно 2,5 млрд євро у формі грантів.

ПОЛІТИЧНА АСОЦІАЦІЯ Й ЕКОНОМІЧНА ІНТЕГРАЦІЯ

Останніми роками наші відносини набули нової та амбітнішої динаміки. Найчіткіше це проявилось на саміті ЄС–Україна у вересні 2008 року. Тоді лідери визнали, що нова угода, переговори щодо якої на той час успішно просувалися, повинна націлюватися на політичну асоціацію і економічну інтеграцію. Внаслідок цього вона отримала робочу назву: Угода про асоціацію. Лідери також наголосили на «спільних цінностях та спільній історії» між ЄС та Україною. Було проголошено започаткування візового діалогу з метою досягти у довгостроковій перспективі безвізового режиму для поїздок із коротким терміном перебування в ЄС.

Поняття політичної асоціації йде далі умов існуючого нині партнерства та співробітництва у низці напрямків. Воно спонукає обидві сторони збільшити глибину та межі їхнього співробітництва. Це може простягатися від сфери зовнішньої та безпекової політики, де ми вже маємо тісну координацію (Україна є підписантом понад 90% заяв ЄС щодо зовнішніх справ) — до «спільних цінностей», які ми поділяємо і які лідери згадували на саміті 2008 року в Парижі.

Ці спільні цінності включають дотримання прав людини, верховенство права та демократичні принципи. Вони завжди формували відносини між Україною та ЄС, але сьогодні їхня важливість стає ще більшою. Ми постійно наголошуємо, що шлях наближення до ЄС буде визначатися шляхом і глибиною реформ у наших партнерських країнах, зокрема й у згаданих мною сферах. Це не лише тому, що ті цінності є добрими самі по собі — дотримання їх є фундаментальним для стабільності й добробуту і в ЄС, і у наших сусідів.

Викликом для нас усіх є вивільнення потенціалу наших людей у формуванні свого життя, їхнього внеску в динамічні, конкурентні та інноваційні суспільства. Але як цього можна досягти, якщо немає свободи висловлювань чи об'єднань, не реалізується право на освіту? Якщо немає ефективного, незалежного, такого, що користується довірою серед громадян, судочинства? Коли деякі групи людей не можуть користуватися перевагами, що їх має суспільство, через етнічне походження, релігійні погляди чи мову?

Політична асоціація також несе в собі ідею поглиблення нашого існуючого секторального співробітництва. Майбутня Угода про асоціацію між ЄС і Україною стосується не лише чисто економічних питань, але також і таких сфер як транспорт, довілля, юстиція, безпека і свобода, регіональний розвиток.

Нова угода забезпечить засоби для радикальної трансформації наших економічних від-

носин. Її інтегральною частиною буде глибока і всеосяжна Зона вільної торгівлі, яка й означає економічну інтеграцію України в ЄС. За класичної ЗВТ країни погоджуються скасувати тарифи та гарантувати одна одній інші преференції у торгівлі товарами та послугами. Глибока і всеосяжна ЗВТ йде набагато далі. На додаток до взаємного відкриття ринків для товарів та послуг, вона передбачає, що українські норми й стандарти у деяких сферах стануть сумісними з тими, які має ЄС. Така ЗВТ поширює ключові принципи ринку ЄС на Україну, надаючи чіткі переваги внутрішнім та закордонним інвесторам і підприємцям.

ВІЗОВИЙ ДІАЛОГ

Іншим великим зачаткуванням Паризького саміту став візовий діалог, націлений на встановлення безвізового режиму для українських громадян, які відвідують ЄС на короткий термін перебування. 2008 року набула чинності Угода про спрощення візової процедури. Це дало позитивний результат: зменшено плату за візи для всіх громадян, третина аплікантів отримують їх безкоштовно, багаторазові візи надаються ширше таким категоріям як журналісти, бізнесмени, члени сімей українців, що мешкають в ЄС, регулярним учасникам академічних обмінів. Це — конкретні кроки й видимі досягнення.

Остаточною метою є скасування короткотермінові візи для українських громадян. Але для цього належить багато чого зробити. ЄС повинен бути впевненим, що в Україні існують відповідна належна система і процедури. Щоб законослухняні громадяни могли вільно подорожувати в ЄС, але водночас було упереджено нелегальну міграцію та торгівлю людьми. Я амбітний і оптимістичний щодо цього. ЄС продовжить допомагати Україні в імplementації належної системи управління міграцією. Однак у кінцевому підсумку справа буде залежати від готовності українського керівництва рухатися швидко в напрямку реформ у цій сфері.

Наші зусилля в усіх окреслених мною сферах активно підтримуються Східним партнерством, зачаткованим у травні 2009 року в Празі. Через компонент із широкої інституційної розбудови у двосторонньому вимірі Східного партнерства ми зможемо підтримати адміністративну здатність ключових українських міністерств. Багатосторонній вимір полегшить обмін досвідом та напрацюваннями між країнами-членами ЄС та шістьма державами Східного партнерства в таких сферах як демократизація, економічний розвиток, захист довкілля, енергетика та інтегроване управління кордонами.

НИНІШНІ ВИКЛИКИ

І ЄС, і Україна стоять перед величезними викликами сьогоднішнього. Економічна та фінан-

Штефан Фюле робить запис у Книзі почесних гостей інституту.

сова кризи продовжують даватися взнаки і у Брюсселі, і в Києві. Лідери ЄС визнали, що економічне відновлення залежить від рішучих і часом болючих дій з їхнього боку.

Україна так само стоїть перед великими викликами. На економічному фронті надзвичайно важливою є макрофінансова стабільність. Не можна відкладати бюджетну реформу, реформу газового сектору, зусилля з викорінення корупції та покращення бізнесового й інвестиційного клімату. На політичному рівні потрібно забезпечити стабільність, водночас продовжуючи демократичні реформи, дотримуючись прав людини та, особливо, верховенства права.

Я говорив сьогодні про партнерство, співробітництво, політичну асоціацію та економічну інтеграцію. Сказав про зобов'язання з подальшого поглиблення відносин між ЄС та Україною. Але було б неправильно, якби я також не наголосив, що ЄС підтримує Україну у проведенні нею реформ через надання технічної та фінансової допомоги.

Ми робимо це не лише тому, що вважаємо, що так правильно. А тому, що переконані: тісніші зв'язки між ЄС і Україною підуть на користь нам усім: громадянам, бізнесу та інвесторам, партнерам у громадянському суспільстві. А понад усе — майбутнім поколінням.

ЄС та Україна мають величезний потенціал до зближення. Є воля з обох сторін. Пропозиція Євросоюзу практична й містить видимі потенційні вигоди для обох сторін. Тепер справа за українцями — вони можуть скористатися цими можливостями у проведенні реформ, які поведуть вперед процес європейської інтеграції. 🇺🇦

«СПІЛКУВАТИСЯ НАПРЯМУ З ЛЮДЬМИ, ЧУТИ ЇХНІ ДУМКИ — ЦЕ ДУЖЕ ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ПРИВЕРНУТИ УВАГУ ДО ЄВРОСОЮЗУ»

Розпочав роботу в Україні новий керівник Відділу політики, преси та інформації Представництва ЄС Золтан САЛАІ. Він угорець, професійний журналіст. Був кореспондентом найбільшої угорської газети «Непсабадшаг» у Москві та Варшаві. До призначення на нинішню посаду працював у Представництві Європейського Парламенту в Угорщині. З нагоди початку своєї місії в Україні Золтан Салаї відповів на кілька запитань «Євробюлетеня».

— Які ваші перші враження від Києва, людей?

— Я прибув до Києва зовсім недавно й більшість часу провів у своєму офісі. Отже, мав час лише для нетривалих прогулянок сусідніми кварталами. Але вперше я був тут 24 роки тому і можу сказати, що відтоді Київ змінився надзвичайно: у чомусь на краще, щось не таке ідеальне. Як і раніше, приємно гуляти історичним центром — проте водночас він дуже завантажений автомобілями. Щодо людей, то вони дуже доброзичливі, дружні й відкриті. Якщо запиташ дорогу, завжди зупиняться й пояснять. Мені допомагає також те, що я володію російською мовою й розумію українську.

— Ваша робота передбачає численні службові відрядження по Україні. Які міста чи регіони вам найбільше хочеться відвідати?

— Я ніколи не бував в Одесі, але багато чув і читав про це чарівне місто. Отже, звичайно, хотів би відвідати його. Особливо приваблює, що одесити мають імідж дотепних та незмінно оптимістичних людей.

Загалом, сподіваюся, у мене буде досить часу та можливостей, щоб відвідати всі регіони України. Спілкуватися напругу з людьми, чути їхні думки — це дуже ефективний спосіб привернути увагу до Євросоюзу та

стимулювати дискусію про його відносини з Україною. Гарним прикладом саме такого підходу є Дні Європи в Україні, які організує наше Представництво. Цього року разом із Головою Представництва ЄС Жозе Мануелем Пінту Тейшейрою ми відвідаємо Сімферополь, Севастополь, Херсон, Луганськ, Свердловськ Луганської області, Маріуполь та Закарпаття.

— Як триває підготовка до проведення Днів Європи-2010, яке у вас особисто уявлення про характер цього святкування?

— Головною метою Днів Європи в Україні є ближче познайомити людей із Європейським Союзом. Цього року ми хотіли б привернути увагу до 60-ї річниці проголошення декларації Шумана.

Ми дуже задоволені, що Дні Європи в Україні щороку приваблюють дедалі більше людей. Я впевнений, що така тенденція зберігатиметься. Підготовча робота, яку ми зараз проводимо — величезна (інтерв'ю відбулося наприкінці квітня. — «Євробюлетень»), адже Представництво ЄС організує заходи в дев'яти містах: від Харкова до Ужгорода. Але все йде за планом.

— Як святкують День Європи в Угорщині?

— У нас Європейська Комісія та Європейський Парламент організують схожі події. Наприклад, цього року будуть масштабні вуличні фестивалі у Будапешті та Печі — останнє місто є однією з Європейських культурних столиць 2010 року. Десятки інших заходів пройдуть усюю країною.

— Які ваші перші враження від українського медіапростору: телебачення, газет, Інтернету?

— Свобода висловлювань є однією з найголовніших цінностей, на яких базується ЄС. Я впевнений, що Україна, яка намагається стати ближчою до Союзу та європейських стандартів, наполегливо намагається закріпити її.

Зараз медіа в Україні відносно вільні. Помаранчева революція започаткувала більш ліберальну політику в галузі засобів масової

інформації, медіа можуть працювати вільніше, вперше за останні роки розквітла свобода висловлювань. Але для зміцнення цих досягнень потрібно покращення законодавства у сфері медіа. Слід ухвалити й імплементувати сучасні закони, які б відповідали європейським стандартам. Це стосується громадського телебачення, доступу до інформації, прозорості щодо власників медіа. Нас також турбує практика так званої «джинси», тобто розміщення в медіа проплачених замовних матеріалів. Для журналістів надзвичайно важливо мати повний доступ до інформації, без будь-яких форм тиску на них.

Нагадаю, що одним із пріоритетів Європейського Союзу і Представництва ЄС в Україні є підвищення стандартів журналістики з огляду на потребу кращої поінформованості української громадськості про політичні та соціальні процеси в Україні. Інший наш пріоритет — зміцнення законодавчої бази для діяльності медіа.

— Що зараз найважливіше для України та українців для їхнього наближення до Європейського Союзу, досягнення однорідності з Європою?

— Європейський Союз нині пропонує Україні амбітну й далекосяжну Угоду про асоціацію, яка надає перспективи політичної асоціації та економічної інтеграції з ЄС. Угода значно поглибить наше співробітництво в усіх аспектах відносин, а через створення глибокої та всеосяжної Зони вільної торгівлі забезпечить доступ українському бізнесу на внутрішній ринок ЄС. Водночас ми рухаємося до підготовки так званої Дорожньої карти безвізового режиму для короткотермінового перебування українських громадян в ЄС. Якщо Україна використає всі переваги та можливості, які буде надано майбутньою Угодою про асоціацію, а також підтримку Східного партнерства та Інструменту Європейської політики суспільства, то вона, безперечно, стане ближчою до ЄС. Через усі ці структури ми надаємо суттєву підтримку реформам в Україні. ★

БРЮССЕЛЬ ВІДВІДАВ МІНІСТР ПАЛИВА ТА ЕНЕРГЕТИКИ ЮРІЙ БОЙКО

6 травня Брюссель відвідав міністр палива та енергетики України Юрій Бойко. На спільній з Комісаром ЄС з питань енергетики Гюнтером Еттингером прес-конференції він висловив сподівання, що протягом наступних трьох тижнів Верховна Рада схвалить законопроект про газовий ринок. Це є умовою остаточного приєднання України до Енергетичного співтовариства ЄС.

1 ТРАВНЯ ЙОГО ПОВНОПРАВНИМ ЧЛЕНОМ СТАЛА МОЛДОВА. У грудні минулого року Рада міністрів Євросоюзу ухвалила рішення про приєднання її та України до цієї організації за умови ухвалення газового законодавства, що відповідає стандартам ЄС. Кишинів своє зобов'язання виконав.

З Україною виникли певні проблеми. 4 травня директор Секретаріату Енергетичного співтовариства ЄС Славчо Нейков повідомив журналістам, що вже місяць чекає відповіді на запит до нового українського керівництва. Секретаріат цікавився його намірами стосовно подальшого співробітництва з ЄС.

— Найголовніше — визначити, де ми перебуваємо, які наміри України. І друге — який нинішній стан газового закону, — сказав Славчо Нейков.

Угоду про Енергетичне співтовариство було підписано у жовтні 2005 року в Афінах, вона набула чинності 1 липня 2006-го. На сьогодні до угоди приєдналися 14 країн-членів ЄС, 7 країн Західних Балкан та Молдова. Енергетичне співтовариство створене для поширення досвіду внутрішнього енергетичного ринку ЄС на південно-східну Європу та для сприяння залученню інвестицій в енергетичну галузь країн-учасниць угоди. 🇺🇦

Комісар ЄС з питань енергетики Гюнтер Еттингер (ліворуч) і міністр палива та енергетики України Юрій Бойко.

ЄС ВИСЛОВИВ ЗАНЕПОКОЄННЯ ЩОДО СВОБОДИ СЛОВА В УКРАЇНІ

У рамках Постійної Ради ОБСЄ головуєча в Євросоюзі Іспанія оприлюднила від його імені заяву, яка стосується свободи слова в Україні.

У документі, зокрема, йдеться:

«ЄС продовжує підтримувати важливі досягнення й реформи, здійснені в Україні для забезпечення свободи медіа та плюралізму в них. Ми закликаємо уряд підтримувати вже вжиті кроки й продовжувати шлях реформ задля приведення українського законодавства у відповідність із зобов'язаннями України щодо свободи медіа, взятих у рамках ОБСЄ.

Надзвичайно важливо, щоб журналісти могли виконувати свою роботу без остраху перед можливим насильством та залякуванням. У цьому контексті ми стурбовані недавніми випадками агресії та насильства

проти них. Ми вважаємо позитивним те, що Президент Янукович та члени його адміністрації зобов'язалися розслідувати попередні та нові випадки насильства проти працівників медіа.

ЄС також стурбований останнім розвитком подій, що може обмежити плюралізм у медіа, включаючи рішення щодо розпуску Національної комісії з забезпечення свободи слова і зміни юридичного статусу нового керівника державного телебачення. Певну стурбованість викликають також обмеження опозиційних лідерів у доступі до ефірного часу, відмова деяким журналістам в участі у вис-

вітленні офіційних зустрічей, рух до надмірних функцій регуляторних структур у сфері медіа. ЄС сподівається, що буде продовжено традиційну практику призначення представника опозиції головою парламентського комітету зі свободи слова та інформації».

Євросоюз наголосив також на своїй рішучості поглиблювати відносини з Україною та на його повній підтримці процесу реформ в Україні.

Крім країн ЄС, заяву підписали кандидати на вступ та потенційні кандидати: Хорватія, Македонія, Албанія, Боснія і Герцеговина та Сербія, а також Ісландія й Норвегія. 🇺🇦

ПРОЕКТИ ЄС У ЛЬВОВІ: ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ, БЕЗПЕКА РУХУ І БЕЗПЕЧНІСТЬ ХАРЧІВ

У квітні Львів відвідав Голова Представництва Європейського Союзу в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра. Традиційно Посол узяв участь у заходах, що стосувалися діяльності фінансованих Євросоюзом проектів.

«ЧАС ЗМІНИТИ МЕНТАЛЬНІСТЬ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ»

Проект MODEL-CIUDAD передбачає реалізацію заходів з енергозбереження у гімназії «Сихівська». Зокрема, заплановано утеплити зовнішні огорожувальні конструкції пінопілістиролом, замінити вікна, встановити за батареями екрани у підвіконній частині стіни, модернізувати внутрішні системи тепловикористання. Євросоюз виділяє на це майже 107 тис. євро (80% всієї вартості), Львів — близько 27 тисяч (20%). Проект триватиме 30 місяців.

— Мета проекту має велике політичне значення, — заявив Голова Представництва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра. — У березні 2007 року лідери Євросоюзу схвалили інтегрований підхід щодо кліматично-енергетичної політики, спрямований на боротьбу зі змінами клімату. Для досягнення цієї мети потрібні конкретні дії на муніципальному рівні в Євросоюзі та сусідніх з ним країнах.

Програма ЄС «Співпраця і діалог у сфері міського розвитку» (CIUDAD) націлена на підвищення взаєморозуміння, діалогу та співробітництва між місцевими органами влади Євросоюзу та його сусідів. Це досягається, головним чином, через заходи з модернізації та зміцнення місцевого та регіонального врядування. У проектах CIUDAD організації з різних країн-членів ЄС та його сусідів разом працюють і знайомляться з досвідом партнерів.

Розпочатий проект є одним із 21 у рамках CIUDAD, які реалізуються в сусідніх з ЄС регіонах. Партнерами Львова у ньому виступають Тбілісі (Грузія), Спітак (Вірменія) та

Дрокія (Молдова), а також Луцьк і Кам'янець-Подільський. Керівником проекту є Асоціація «Енерджі-Сіте».

— За радянських часів енергія надавалася за штучно заниженими цінами й часто без урахування обсягів її використання, — сказав також Жозе Мануел Пінту Тейшейра. — Люди не переймалися тим, скільки енергії вони витрачають. Зараз настав час змінити таку ментальність.

ВЕТЕРИНАРНІ СТРУКТУРИ ОДЕРЖАЛИ НОВЕ ОБЛАДНАННЯ

Львівська регіональна державна лабораторія ветеринарної медицини та Державний

науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів і кормових добавок отримали сучасне обладнання на суму 2 млн євро. Його було передано у рамках проекту ЄС «Виконання Україною зобов'язань щодо членства в СOT та реалізації Європейської політики добросусідства в аграрному секторі (секторальний підхід)».

— Нове обладнання дасть змогу Україні відповідати європейським та міжнародним вимогам з визначення залишків ветеринарних препаратів у продуктах тваринного походження, — пояснив Жозе Мануел Пінту Тейшейра. — Країни, які не є членами ЄС і які хочуть експортувати до нього м'ясо або м'ясопродукти, повинні працювати за цими стандартами, проводити систематичний контроль рівня залишку ветеринарних препаратів у живих тваринах та м'ясі. 2007 року місія Офісу харчових продуктів та ветеринарії Єврокомісії оцінювала стан справ з цим в Україні. За результатами візиту було надано низку рекомендацій. Нове лабораторне обладнання покликане допомогти Україні у їх виконанні.

Проект ЄС «Виконання Україною зобов'язань щодо членства в СOT та реалізації Європейської політики сусідства в аграрному секторі» розрахований на 38 місяців і реалізується в Криму, Черкаській, Одеській, Херсонській, Львівській, Полтавській та Дніпропетровській областях. Загальний бюд-

України до Транс'європейської транспортної мережі ТЕМ–Т».

Метою є продемонструвати, як можна покращити безпеку на шляхах. Проект спрямований на зміцнення та підвищення рівня компетентності органів організації дорожнього руху України, з подальшим впровадженням різноманітних програм інформування суспільства. Зокрема, у Львові це стосуватиметься необхідності дотримуватися швидкісного режиму та користуватися пасками безпеки.

— Львів було обрано з кількох причин. По-перше, він прийматиме фінальну частину чемпіонату Європи з футболу у 2012 році. По-друге, міська влада виявила зацікавленість у реалізації такого проекту, — каже консультант проекту ТЕМ–Т Ентоні Пірс. — Ми опрацювали статистичні дані, провели низку зустрічей з представниками різних відомств і дійшли висновку: найбільша кількість ДТП у регіоні спричинена перевищенням швидкості. Мета кампанії контролю за перевищенням швидкості полягає у скороченні кількості аварій зі смертельними та травматичними наслідками.

Проект «Підтримка інтеграції України до Транс'європейської транспортної мережі ТЕМ–Т» триватиме до кінця 2010 року. В його рамках ТЕМ–Т працює з Міністерством транспорту та зв'язку. Спеціалісти з обох сторін спільно розробляють стратегію та план дій для розвитку міцніших зв'язків між транспортними системами України й Європейського Союзу. ★

жет проекту складає 4,7 млн євро. Метою його є сприяння тіснішій співпраці між Україною та ЄС у гармонізації українських стандартів з вимогами СОР, зокрема в аграрному секторі.

Проект складається з чотирьох компонентів, які стосуються безпеки продуктів харчування, розвитку ринкової інфраструктури та сільської місцевості, а також зміцнення потенціалу Міністерства аграрної політики

України в управлінні та координуванні секторальним підходом. Обладнання у Львові було передано в рамках компоненту «Безпечність харчових продуктів».

ТИХШЕ ІДЕШ — ДАЛІ БУДЕШ

Також у Львові відбулося урочисте відкриття пілотного проекту з безпеки дорожнього руху. Він, своєю чергою, є частиною фінансованого ЄС проекту «Підтримка інтеграції

ПІДБИТО ПІДСУМКИ РОКУ РОБОТИ ПРОЕКТУ «МІСЦЕВА ІНТЕГРАЦІЯ БІЖЕНЦІВ»

У Києві відбулося друге засідання Регіонального керівного комітету фінансованого Євросоюзом проекту «Місцева інтеграція біженців». Він реалізується у Білорусі, Молдові та Україні. Загальний бюджет проекту складає 2,586 млн євро, ЄС надає 77% коштів, решту — Управління верховного комісара ООН у справах біженців.

У ЗАСІДАННІ РЕГІОНАЛЬНОГО КЕРІВНОГО КОМІТЕТУ Взяли участь ПАРТНЕРИ ПРОЕКТУ, ВКЛЮЧАЮЧИ ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, НЕУРЯДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ, БІЖЕНЦІ, А ТАКОЖ АГЕНТСТВО ООН У СПРАВАХ БІЖЕНЦІВ ТА ПРЕДСТАВНИЦТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ. Було підбито підсумки першого року роботи, схвалено план дій на другий рік, обговорено питання забезпечення збереження та розвитку результатів проекту після його завершення.

Україна, Білорусь та Молдова є сторонами Конвенції ООН 1951 року «Про статус біженців». Країни створили правове поле для за-

хисту біженців, запровадили процедуру визначення їхнього статусу. Однак недостатньо уваги та підтримки було надано інтеграції біженців. Визнаючи необхідність подолання цієї проблеми, уряди трьох країн звернулися до Європейського Союзу та УВКБ ООН з проханням про допомогу. Відтак 2009 року розпочався проект «Місцева інтеграція біженців».

Він спрямований на розв'язання проблем працевлаштування біженців, вивчення ними місцевої мови, надання початкової допомоги для створення можливостей для біженців самостійно забезпечувати себе в майбутньому, соціального й культурного залучення. Про-

ект спрямований на чиновників вищого рангу, громадян трьох країн та безпосередньо біженців. ★

Біженці — це люди, які тікають зі своїх рідних країн через побоювання стати жертвами переслідувань за ознакою раси, віросповідання, громадянства, належності до певної соціальної групи або політичних переконань. Вони наділені такими ж соціальними та економічними правами, що й громадяни країни, яка їх прийняла і визнала.

ЕУВАМ ПРОВІВ КОНФЕРЕНЦІЮ З ІНТЕГРОВАНОГО КЕРУВАННЯ КОРДОНАМИ

У Києві відбулася міжнародна конференція «Інтегроване управління кордонами: досягнення і перспективи». Її було проведено Місією Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (ЕУВАМ) та Державною прикордонною службою України.

На фото (зліва направо): виконуючий обов'язки керівника ЕУВАМ Удо Буркхолдер, Голова Представництва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра, голова Державної прикордонної служби України Микола Литвин, виконавчий директор агенції ФРОНТЕКС Ілка Лайтінен.

УЧАСТЬ У ФОРУМІ ВЗЯЛИ БЛИЗЬКО 100 ПРЕДСТАВНИКІВ ПРИКОРДОННИХ ТА МИТНИХ ОРГАНІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН. Метою конференції було обмінятися досвідом, започаткувати двосторонні зв'язки та поглибити співробітництво.

— Питання ефективного управління кордонами є дуже важливим для Євросоюзу в цьому регіоні, — заявив на присвяченій події прес-конференції Голова Представництва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра.

— У контексті Європейської політики сусідства і Східного партнерства Єврокомісія приділяє значну увагу прикордонному менеджменту, що співвідноситься з такими цілями ЄС як стабільність, успішність та добробут у його східних партнерах. Сьогодні нові виклики для безпеки потребують нових способів мислення, збільшення інновацій та посилення співробітництва. А ефективне управління кордонами потребує обміну інформацією, спільних дій на національному та міжнародному рів-

Європейська агенція з управління операційним співробітництвом на зовнішніх кордонах країн-членів ЄС (ФРОНТЕКС) працює з 2005 року. Її штаб-квартира знаходиться у Варшаві. Завданнями агенції є координація діяльності національних прикордонних служб задля забезпечення належного контролю на зовнішніх кордонах ЄС, допомога країнам-членам у навчанні прикордонників, аналіз наявних ризиків, відстеження досліджень у сфері прикордонного контролю та нагляду, допомога країнам-членам у посиленні технічної та операційної допомоги на зовнішніх кордонах.

нях. Ця конференція дає можливість обмінятися відповідним досвідом, посилити взаємодію та співпрацю.

Участь у конференції взяв Виконавчий директор агенції ФРОНТЕКС Ілка Лайтінен.

— Сьогодні має місце активне співробітництво між Державною прикордонною службою України та відповідними відомствами ЄС за підтримки та координації з боку ФРОНТЕКС, — розповів він. — Воно виливається у практичні, добре структуровані й сплановані спільні заходи з обміну інформацією, проведення операцій на кордоні. З 2007 року, відколи розпочалося наше співробітництво з Україною, її представники брали участь у всіх спільних операціях на наземному східному кордоні ЄС.

Восени цього року ЕУВАМ планує провести подібну міжнародну конференцію в Кишиневі. ★

Місія ЄС з прикордонної допомоги Молдові та Україні (ЕУВАМ) розпочала роботу в листопаді 2005 року. Вона є консультативним і технічним органом. Завданням місії є допомагати у підвищенні стандартів управління кордоном, покращенні професійних можливостей митних та прикордонних служб, співробітництва між ними, а також сприяти мирному врегулюванню придністровського конфлікту. Штаб-квартира ЕУВАМ розташована в Одесі, у Кишиневі є представництво. До складу місії входить понад 200 співробітників.

ПРОЕКТ ТРАСЕКА ОРГАНІЗУВАВ «КРУГЛИЙ СТИЛ»

ФІНАНСОВАНИЙ ЄВРОСОЮЗОМ ПРОЕКТ ТРАСЕКА «МІЖНАРОДНІ ЦЕНТРИ ЛОГІСТИКИ ДЛЯ ЗАХІДНИХ КРАЇН СНД ТА КАВКАЗУ» ПРОВІВ У КИЄВІ «КРУГЛИЙ СТИЛ» ДЛЯ ПОСТІЙНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ПРОЕКТУ З ВІРМЕНІЇ, АЗЕРБАЙДЖАНУ, ГРУЗІЇ, МОЛДОВИ ТА УКРАЇНИ.

Крім них, участь у дискусії взяли спеціалісти з розвитку логістичного сектору в Транспортному коридорі Європа–Кавказ–Азія (ТРАСЕКА), представники міжнародних експедиторських і девелоперських компаній та між-

народних фінансових інституцій. На події також були присутні дипломати Представництва Євросоюзу й представники Міністерства транспорту та зв'язку України.

Зустріч мала на меті поінформувати учасників щодо прогресу у впровадженні пріоритетних проектів, які пов'язані з діяльністю центрів логістики. Присутнім було представлено попередні результати підготовки техніко-економічних обґрунтувань (ТЕО) і майстер-планів для відібраних проектів.

Проведено детальні презентації проектів, що впроваджуються в Україні: Комерційний парк «Аеропорт «Бориспіль», Сухий порт «Євротермінал в Одесі». Учасники ознайомилися з попередніми техніко-економічними обґрунтуваннями і майстер-планами проектів для Азербайджану та Молдови, а також визначили подальші кроки у Грузії та Вірменії щодо відбору пріоритетних проектів. Зустріч завершилася відвіданням Комерційного парку «Аеропорт «Бориспіль». ★

НАУКОВЦІВ І ДОСЛІДНИКІВ ЗАОХОЧУЮТЬ ДО УЧАСТІ В 7 РАМКОВІЙ ПРОГРАМІ ЄС

Проект Євросоюзу «Офіс спільної підтримки (JSO) у галузі наукових досліджень (ERA)» спільно з регіональним контактним пунктом Національного інформаційного центру України провели у Дніпропетровську та Запоріжжі інформаційні дні «7 Рамкова програма (7РП) ЄС з розвитку наукових досліджень і технологій та її складові: можливості для українських дослідницьких організацій»

Учасники Інформаційного дня в Дніпропетровську.

ЗАХІД БУЛО ПРИЗНАЧЕНО ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ПРИВАТНИХ ЧИ ГРОМАДСЬКИХ ДОСЛІДНИЦЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, ЗАЦІКАВЛЕНИХ В УЧАСТІ У 7РП ТА БАЖАЮЧИХ ОТРИМАТИ ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ПРОПОЗИЦІЙ. Інформаційні дні проводили експерти, які добре знаються на правилах та процедурах програми, мають успішний досвід складання пропозицій проектів як у своїх країнах, так і на міжнародному рівні.

Презентації були сфокусовані на чотирьох головних компонентах 7РП, а саме: «Співробітництво», «Можливості», «Люди» та «Ідеї». Йшлося також про досвід України в 7РП, найуспішніші проекти за її участю. Своїм досвідом поділилися провідні експерти проекту JSO-ERA та запрошені доповідачі з України, Латвії та Польщі.

Головна ідея, озвучена під час інформаційних днів, — науково-дослідницьким організаціям Дніпропетровська та Запоріжжя слід активніше брати участь в 7РП. Обидва міста добре промислово розвинені й могли б стати центрами успішного співробітництва між промисловістю та науковими колами.

Участь в інформаційних днях взяли загалом близько 180 старших науковців, професорів університетів та представників установ Національної академії наук України. ★

Інформаційний день у Запоріжжі: виступає директор ужгородського Центру транскордонного наукового співробітництва Надія Бойко.

ВІДІБРАНО СТУДЕНТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ ЕРАЗМУС-МУНДУС

28 студентів з України було відібрано на конкурсних засадах для навчання на одному з 116 курсів програми Еразмус-Мундус в університетах країн-членів ЄС. Їм буде надано відповідні стипендії.

ДО РЕЗЕРВНОГО СПИСКУ ВКЛЮЧЕНО ЩЕ 58 СТУДЕНТІВ З УКРАЇНИ. Вони мають шанси на отримання стипендій у разі вибуття вже відібраних.

Більшість українських стипендіатів з Національного університету ім. Тараса Шевченка, Харківського національного університету ім. Каразіна, Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут», Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» ім. Жуковського, Дніпропетровського національного уні-

верситету, Національної академії муніципального управління, Київського слов'янського університету, Національного університету «Кієво-Могилянська академія», Київського університету ім. Грінченка, Кримського агротехнологічного університету НАУ, Національного університету ім. Івана Франка.

Серед вибраних українськими студентами курсів — стратегічний менеджмент, державна політика, математичне моделювання в інженерії, інженерія програмного забезпечення, вивчення різних культур тощо. Серед обраних ни-

ми вищих навчальних закладів ЄС університети Лейпцигу, Штутгарта, Туріна, Марселя, Хогслана, Гронингена, Деусто та Королівського технологічного університету (КТН). Країни, в яких вони навчатимуться, — Франція, Німеччина, Італія, Іспанія, Швеція, Нідерланди та інші.

Від започаткування програми Еразмус-Мундус гранти на навчання було надано 158 українським студентам та 27 науковцям.

Інтерв'ю з деякими з нововідібраних українських стипендіатів Еразмус-Мундус читайте на 25-26 сторінках. ★

«НАШ ПРОЕКТ МАЄ ПРЯМЕ ВІДНОШЕННЯ ДО ТЕМАТИКИ ПЕРЕГОВОРІВ ПРО ЗОНУ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ»

Проект ЄС «Виконання Україною зобов'язань щодо членства в СОТ та реалізації Європейської політики сусідства в аграрному секторі» надзвичайно масштабний. І це зрозуміло — його тематика широка й стосується багатьох аспектів. Про них «Євробюлетень» вів розмову із керівником проекту Богданом ДРОЗДОВСЬКИМ.

— Україна останнім часом імпортує багато традиційних для неї сільськогосподарських продуктів: картоплю, цибулю, буряк, капусту та інші. Можна почути думку, що це є наслідком її вступу до СОТ і відкриття кордонів для імпорту. Що ви думаєте з цього приводу?

— Така ситуація не спричинена приєднанням до Світової організації торгівлі. Україна ж добивалася вступу до СОТ з 1993 року, підготовка тривала цілих 15 років. Частково проблема, про яку ви кажете, може бути наслідком недавньої фінансової кризи: бізнес і люди не мали достатньо ресурсів для виробництва продуктів. Частково це через низький рівень урядових інвестицій в сільське господарство. Якщо порівняти частку ВВП, яку вкладають туди в ЄС і в Україні, то тут цей показник втричі менший. Все це і призвело до того, що деякі галузі українського аграрного сектору досить суттєво впали. Значного удару зазнали невеликі фермери та приватні домогосподарства.

Звичайно, можуть бути і короткотермінові незначні негативні наслідки вступу до СОТ. Такі зазвичай даються взнаки одразу і є помітними. Позитивні ж результати проявляються в середньостроковій перспективі.

— Багато також говорять, що самі умови членства України в СОТ несприятливі для українських виробників сільськогосподарської продукції...

— Знаєте, дуже важко добитися «теплих» умов, коли ви ведете переговори про вступ до СОТ. Адже перемовини проводяться на двосторонньому рівні з іншими країнами, і результатом мають бути певні компроміси. Проте порівнюючи умови, на яких приєдналася до СОТ Україна з тими, що мали інші країни, які так само вступили до неї недавно, — я не бачу якоїсь дискримінації стосовно України.

— Які найбільші проблеми має Україна у сферах реалізації вашого проекту?

— Проект має чотири компоненти: «Інституційний розвиток», «Безпечність продуктів харчування», «Розвиток ринкової інфраструктури» та «Розвиток сільських територій».

У рамках компоненту «Інституційний розвиток» ми працюємо з Міністерством аграрної політики України. Метою є покращити спроможність цієї структури щодо формування політики, підготовки аналітичних документів. Також ціллю є покращити здатність міністерства вести діалог з ЄС та іншими міжнародними партнерами у сфері сільського господарства. Це досить складний компонент проекту. Структура міністерства не змінювалася протягом останніх років, це обмежує здатність його штату до управління.

Те ж саме частково стосується компоненту «Безпечність харчових продуктів». Знову ж таки — до цього залучено багато інституцій: Міністерство аграрної політики, Державний комітет ветеринарної медицини, Державний комітет по стандартизації, метрології й сертифікації, Міністерство охорони здоров'я... Є проблеми в координації діяльності між цими структурами. Наш проект багато працює над покращенням безпечності продуктів харчування, чимало було зроблено для вдосконалення законодавства і нормативів у цій сфері, наближення їх до європейських. Але дуже важливо, щоб за цю сферу відповідала в Україні одна структура.

Інша проблема — Україна сьогодні дуже далека від сучасної системи оптових ринків сільськогосподарської продукції, які існують в ЄС та інших державах. Цим ми займаємося у рамках компоненту «Розвиток ринкової інфраструктури». Тісно співпрацюємо з аграрним міністерством щодо визначення стратегії створення сільськогосподарських оптових ринків. Але це вимагає значних інвестицій. Частину коштів має вкласти уряд. Є також можливість залучати в оптові ринки зовнішні інвестиції — але це потребує покращення інвестиційного клімату в Україні.

Що стосується розвитку сільських територій, то тут найбільшою проблемою є недостатнє фінансування з боку уряду. Були різні урядові програми щодо цього, великі амбіції, проте не було грошей. Разом із Міністерством аграрної політики проект підготував нову концепцію розвитку сільських територій на період до 2020 року. Її було схвалено Кабінетом Міністрів і, як результат, за нашої підтримки було розроблено Державну програму розвитку сільських територій на період до 2020 року.

— Незадовільна безпечність харчових продуктів є визнаною в Україні, про це багато говорять. На вашу думку, що тут є більшою проблемою: низькі стандарти виробництва продуктів чи слабкий контроль за їх дотриманням?

— Як на мене, Україна завжди мала певні форми законодавчої та регуляторної бази. Але проблемою є незадовільне застосування цього. Знову ж таки, постає питання корупції.

— Україна і Євросоюз ведуть зараз переговори про створення Зони вільної торгівлі, зокрема це у значній мірі стосується і сільського господарства. Чи є зв'язок між сферами діяльності вашого проекту і процесом цих перемовин?

— Я думаю, що має місце прямий зв'язок. Наприклад, для майбутньої Угоди про вільну торгівлю дуже важливим є питання безпечності українських продуктів харчування — без цього українські виробники не зможуть продавати свою продукцію до ЄС. Але крім безпечності, потрібні ще й ринкові канали для такого експорту — має бути розвинена інфраструктура, система оптових ринків. Розвиток сільських територій надзвичайно важливий для розвитку й ведення там бізнесу. Ну й, звичайно, багато що залежить від діалогу українських структур із європейськими партнерами — а на вдосконалення цього спрямований компонент нашого проекту «Інституційний розвиток». 🇺🇦

ВІДЗНАЧЕНО ПЕРЕМОЖЦІВ КОНКУРСУ

«МОЛОДЬ ТЕСТУЄ ЯКІСТЬ»

Міністерство освіти і науки України, мережа Глобального Договору ООН та Спільний проект ЄС та ПРООН «Спільнота споживачів та громадські об'єднання» відзначили школярів, що перемогли у конкурсі з молодіжного споживчого тестування «Молодь тестує якість».

КОНКУРС ПРОВОДИВСЯ З ЛИСТОПАДА 2009 ПО БЕРЕЗЕНЬ 2010 ТА МАВ НА МЕТІ ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ ШКІЛЬНОЇ МОЛОДІ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ, УМІННЯ ОРІЄНТУВАТИСЯ НА СУЧАСНОМУ РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ, ВИХОВАННЯ СПОЖИВЧОЇ КУЛЬТУРИ Й ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ. Учням шкіл запропонували самостійно обрати сферу та дослідити товар чи послугу за власноруч розробленою методикою.

На конкурс було подано понад 150 індивідуальних та групових робіт. Журі складалося з провідних експертів з незалежного споживчого тестування та освітян, представників Міністерства освіти і науки України, Науково-дослідного інституту незалежних споживчих тестувань «ТЕСТ», Київського університету ім. Б. Грінченка, експертів проекту.

Найпопулярнішими об'єктами для дослідження учнів були різноманітні ласощі, молочні продукти, хлібобулочні вироби, піца, а також безпека навколишнього середовища, якість послуг мобільних операторів, Інтернету, послуги телебачення, освітні послуги. Не оминули увагою школярі й косметичні вироби, шкільні ідальні, обслуговування в супермаркетах та сільських магазинах. Молодих дослідників також хвилює якість послуг в салонах татування, якість засобів контрацепції та продук-

Підбиття результатів конкурсу й нагородження його переможців.

тів, що діти споживають щодня: чіпси, солодкі газовані напої та жувальні гумки.

— Учасники конкурсу перемогли не просто в учнівській олімпіаді, вони перемогли в іншому конкурсі — іспиті на громадянську позицію в житті, бо мають корисні навички захисту прав споживачів та свідомого критичного вибору, — сказала начальник управління природничо-математичної освіти Міністер-

ства освіти та науки України Лідія Ващенко.

Споживча освіта існує в Україні вже третій рік завдяки курсу «Основи споживчих знань». Його розроблено у рамках партнерства проекту ЄС/ПРООН з Міністерством освіти і науки України. Курс з'явився 2008 року та був рекомендований до викладання в середній школі. Сьогодні його викладають у понад 3000 загальноосвітніх навчальних закладах. ★

ПРЕЗЕНТОВАНО ШКІЛЬНИЙ УРОК ІЗ ПРОБЛЕМИ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

У Києві було представлено новий урок для загальноосвітніх шкіл, який допоможе вчителям в обговоренні з учнями проблеми торгівлі людьми. Методичні рекомендації підготувало Міністерство освіти й науки у рамках спільного проекту Ради Європи та Європейського Союзу «Зміцнення та захист прав жінок і дітей в Україні».

ПРЕЗЕНТАЦІЯ УРОКУ ВІДБУЛАСЯ ПІСЛЯ ТРЕНІНГУ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ З УСІЄЇ УКРАЇНИ. Рекомендації включають практичні вправи, методичні матеріали та довідкову інформацію, які покликані допомогти вчителям пояснити молоді про ризики, пов'язані з різними життєвими ситуаціями, наприклад, з пропозиціями роботи за кордоном чи подорожей.

— Європейська практика показує, що ініціативи з інформування населення, націлені на дітей як потенційних жертв торгівлі з метою трудового та сексуального рабства, допомагають знизити рівень тор-

гівлі людьми загалом, — зауважила під час презентації керівник Управління програм допомоги Представництва Європейського Союзу в Україні Лаура Гараньяні.

Україна вважається як джерелом, так і транзитною країною для торгівлі чоловіками, жінками та дітьми. Їх перевозять з метою примусової праці та сексуальної експлуатації. Діти є одними з основних жертв торгівлі людьми. Основні країни призначення — Росія, Польща, Туреччина, Італія, Чехія, Португалія та Іспанія. ★

УКЛАДЕНО ГЛОСАРІЙ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

Інформаційний центр Європейського інструменту сусідства і партнерства (ЄІСП) підготував Глосарій Східного партнерства. Він доступний сімома мовами: українською, вірменською, азербайджанською, грузинською, молдавською, російською та англійською.

Українська версія є на сайті ЄІСП за адресою http://www.enpi-info.eu/images/glossary_uk.pdf. Глосарій видано з метою сприяти кращому розумінню термінів та висловлювань, які використовуються щодо Східного партнерства. Видання підготовлене у форматі «від А до Я», його легко та зручно роздрукувати. Глосарій містить різноманітні терміни, наприклад «Acquis communautaire», «Багатосторонній вимір», «Посилена співпраця», «Ініціативи високого рівня», «Робочі групи на

підтримку тематичних платформ». Він надає деталізований опис інструментів та ініціатив у рамках СП, таких як Культурна програма Східного партнерства та Форум громадянського суспільства Східного партнерства. Також розтлумачує зміст інших ініціатив та програм, наприклад Чорноморської синергії, TRACECA та INOGATE, пояснює деякі фінансові інструменти, доступні для країн-партнерів — такі як SIGMA та TAIEX. 🇺🇦

ЗАВЕРШИВСЯ ПРОЕКТ З ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННІЙ МІГРАЦІЇ

Завершився фінансований Євросоюзом проект «Створення потенціалу та технічна підтримка українських органів влади для ефективної протидії незаконній транзитній міграції (ERIT)». У його рамках міграційні служби шести держав-членів ЄС тісно співпрацювали з українськими органами влади у сфері притулку та міграції.

ПРОТЯГОМ БІЛЬШЕ 27 МІСЯЦІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ БУЛО ПРОВЕДЕНО 59 ТРЕНІНГІВ, СЕМІНАРІВ, ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА КОНСУЛЬТАЦІЙ. Декілька сот представників українських органів влади взяли участь у навчанні, яке проводили десятки експертів держав-членів ЄС.

Було розроблено низку рекомендацій з урахуванням кращого досвіду Євросоюзу в сфері видворення та візових питань.

Крім того, у рамках проекту було витрачено понад 400 тис. євро на матеріальну допомогу українським органам влади. Зокрема, вста-

новлено та оснащено чотири спеціальні приміщення для утримання нелегальних мігрантів — два в Сумській області, по одному в Харкові та Одесі (в Луганську добудовується п'ятий центр). У них забезпечено тимчасове перебування мігрантів відповідно до стандартів ЄС та вимог українського законодавства, облаштовано окремі кімнати для чоловіків і жінок, медпункт та кабінет для проведення співбесід з мігрантами. Створено необхідні умови для роботи представників Державної прикордонної служби, які займаються початковою ідентифікацією особи мігранта. 🇺🇦

ЄС ПІДТРИМУЄ РЕФОРМУ СУДОЧИНСТВА

У Києві під егідою проекту USAID «Україна: верховенство права» відбувся саміт «Суди і суспільство. Працюємо заради підвищення довіри суспільства до судів». У заході взяли участь провідні політики, українські й міжнародні експерти.

УЧАСНИКИ САМІТУ ОБГОВОРИЛИ ШЛЯХИ ПОСИЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ, ПРОЗОРОСТІ ТА ЗВІТНОСТІ СУДОВОЇ ВЛАДИ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ. Відбувся обмін досвідом впровадження програм підтримки реформи судів в Україні.

На саміті виступив Голова Представництва ЄС в Україні Жозе Мануел Пінту Тейшейра.

— Європейський Союз підтримує якісні реформи української судової системи. Нещодавно ми розпочали програму підтримки навчальної та просвітницької діяльності, яка сприятиме ширшому застосуванню українськими суддями та прокурорами у своїй пов-

сякденній роботі Європейської конвенції з прав людини, — наголосив він. — Лише 2009 року наша підтримка судочинства України склала 11,5 млн євро. Реформи у цій сфері відіграватимуть важливу роль у майбутній Угоді про асоціацію між ЄС та Україною. Власне, вони вже сьогодні відіграють її для Порядку денного асоціації Україна–ЄС. Європейський Союз вітає створення відповідно до Указу Президента України робочої групи з питань реформування правосуддя під головуванням міністра юстиції. Сподіваюся, робота групи призведе до довгоочікуваного покращення діяльності українських судів.

«ДЕНЬ ЄВРОПИ СТАВ СИМВОЛОМ МИРНОЇ СПІВПРАЦІ СУВЕРЕННИХ НАЦІЙ»

9 травня у Європейському Союзі вчергове відсвяткували День Європи. Високий представник ЄС з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон виступила з цієї нагоди з заявою.

60 РОКІВ ТОМУ, 9 ТРАВНЯ 1950 РОКУ, ДЕКЛАРАЦІЯ ВЕЛИКОГО ЄВРОПЕЙЦЯ РОБЕРА ШУМАНА ЗАКЛАЛА ПІДВАЛИНИ ДЛЯ ОБ'ЄДНАНОЇ, СТАБІЛЬНОЇ ТА МИРНОЇ ЄВРОПИ, ЩО ПОВСТАЛА З ПОПЕЛУ ДВОХ РУЙІВНИХ СВІТОВИХ ВОЄН.

Ця історична декларація має величезне значення й продовжує спрямовувати інтеграційний проект на європейському континенті та надихати партнерські стосунки, які ми розвиваємо з країнами поза межами Європи.

День Європи став символом нового початку, вільного та успішного шляху мирної співпраці між суверенними націями, що ґрунтується на спільних цінностях та спільних інтересах, — миру, солідарності, демократії, добробуту людей та верховенства права.

З нагоди святкування Дня Європи 2010 року я хотіла би наголосити на тому, якими надзвичайно важливими для Європи є її партнери в усьому світі. Лише разом ми будемо здатними заснувати політики та ініціативи, що допоможуть впоратися з глобальними викликами XXI століття.

Ми маємо знайти ефективні відповіді на широкий спектр ризиків та загроз: на крихкість держав, тероризм, організовану злочинність. Йдеться також про низку інших питань, що стосуються наших громадян: енергетику, зміни клімату, конкуренцію за природні ресурси, пандемію, нелегальну міграцію та торгівлю людьми, фінансові та економічні питання, торгівлю, здоров'я та демографію.

Європейці єдині у своєму сприйнятті міжнародної політики та зовнішньої діяльності ЄС. У Євросоюзі існує консенсус щодо підвищення рівня співпраці, послідовності, помітності та спільних дій у закордонних справах. Нині Європейський Союз реформує свої інституційні потужності, аби адекватно відповісти на нові виклики.

У центрі цих інституційних змін перебуває Європейська служба зовнішньої дії (ЄСЗД): вона стала однією з центральних новацій Лісабонської угоди, що набула чинності 1 грудня 2009 року. Наприкінці березня 2010 року я презентувала пропозицію щодо створення цієї служби і хотіла би, аби вона почала працювати не пізніше кінця цього року.

ЄСЗД посилить вплив цінностей та інтересів ЄС в усьому світі. Вона дозволить Європейському Союзу мати більш амбітну, ефективну, послідовну та помітну зовнішню політику.

Європейська служба зовнішньої дії буде нашою головною ланкою взаємодії з міжнародними партнерами, «очима, вухами та обличчям» Європи у наших щоденних зовнішніх стосунках. Вона сприятиме стратегічному проведенню зрозумілої зовнішньої політики.

Я цілком свідомо того, що за нашими нішніми інституційними змінами уважно стежать наші партнери з усього світу. Впевнена, що ЄСЗД принесе новий рівень розуміння та співпраці в наші партнерські стосунки, на користь нам усім.

Високий представник Євросоюзу з питань спільної зовнішньої та безпекової політики Кетрін Ештон.

Європейську службу зовнішньої дії буде створено через 60 років після ухвалення декларації Шумана, але великою мірою вона дотримуватиметься її духу.

Бажаю вам успішного Дня Європи! 🇪🇺

Батьки-засновники ЄС: Жан Моне (ліворуч) і Робер Шуман.

Україна відзначає День Європи з 2003 року. Тоді указом Президента України святкування було призначено на кожну третю суботу травня. Проте згодом День Європи перетворився на цілу серію подій, які тривають близько місяця у різних містах.

Цього року головними майданчиками Дня Європи в Україні стануть Херсон (22 травня) та Маріуполь (29 травня): там святкування пройде за сприяння Представництва Євросоюзу в Україні. Крім цього, відбудеться низка візитів дипломатів з посольств країн-членів ЄС регіонами: до Сімферополя, Севастополя, Луганська, Свердловська Луганської області, Ужгорода, Берегова, Мукачєва та Солотвина Закарпатської області.

ГЕРМАН ВАН РОМПЕЙ ВЗЯВ УЧАСТЬ У САМІТІ З ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ

Президент Європейської Ради Герман Ван Ромпей взяв участь у Саміті з ядерної безпеки, що відбувся у квітні у Вашингтоні. У своїй промові він наголосив на необхідності нерозповсюдження ядерної зброї, боротьби проти ядерного тероризму та контролю за ядерною безпекою.

ЗОКРЕМА, НЕЩОДАВНО ПІДПИСАНИЙ США ТА РОСІЄЮ ДОГОВІР START ГЕРМАН ВАН РОМПЕЙ НАЗВАВ «ВАЖЛИВИМ КРОКОМ ДО НАШОЇ КІНЦЕВОЇ МЕТИ — МАТИ СВІТ БЕЗ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ». Водночас Президент Європейської Ради наголосив, що до традиційної проблеми ядерного балансу світових держав нині додається інша — проблема тероризму. «Ядерний тероризм, коли терористи отримують доступ до ядерних матеріалів чи радіоактивних речовин, є найсерйознішою загрозою міжнародній безпеці, яка може мати руйнівні наслідки для наших суспільств», — вважає Герман Ван Ромпей.

На його думку, боротьба проти нових викликів може бути ефективною тільки за умо-

ви багатостороннього підходу та залучення всієї міжнародної спільноти. Мети всесвітнього ядерного роззброєння можна досягти тільки «у повній співпраці з усіма членами ООН». «Ми продовжуємо вважати Договір про нерозповсюдження ядерної зброї наріжним каменем міжнародного режиму нерозповсюдження», — підкреслив Герман Ван Ромпей.

Він закликав створити «ефективну та незалежну регуляторну та законодавчу інфраструктуру», яка би регулювала ядерний сектор «відповідно до наявної міжнародної правової архітектури та дочасних багатосторонніх інструментів». За приклад Президент Європейської Ради навів ЄС, де ядерна безпека перебуває у фокусі не лише окремих держав, а й наддер-

жавних контрольних органів. Вони, своєю чергою, тісно співпрацюють із головним міжнародним гравцем: Міжнародною агенцією з атомної енергії (МАГАТЕ). — ЄС повністю підтримує ту істотну роль, яку відіграє МАГАТЕ для розвитку та ствердження всесвітніх стандартів ядерної безпеки, — заявив Герман Ван Ромпей. ★

Участь у Саміті з ядерної безпеки взяв Президент України Віктор Янукович. У Вашингтоні він оголосив про намір України ліквідувати свої запаси високозбагаченого урану, які нині становлять 90 кг. У спільній заяві глави української держави та Президента США Барака Обами йдеться про те, що навізавин Україна отримає технічну та фінансову допомогу.

Депутат Європарламенту і колишній голова Ради нацбезпеки Польщі Марек Сівець назвав це рішення України «реальним внеском у світову безпеку». Він нагадав, що раніше Україна в односторонньому порядку відмовилася від ядерного арсеналу. На думку Марка Сівця, проголошене у Вашингтоні рішення є «дуже логічним та ефективним продовженням загальносвітової політики нерозповсюдження ядерної зброї».

ШТЕФАН ФЮЛЕ НАГОЛОШУЄ НА ВАЖЛИВОСТІ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

На початку квітня у Єревані відбувся 37-й конгрес Міжнародної федерації прав людини. Участь у ньому взяв Комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Штефан Фюле.

У СВОЇЙ ПРОМОВІ НА ФОРУМІ КОМІСАР НАГОЛОСИВ, ЩО ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ТА ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА СТАЄ ДЕДАЛІ ВАЖЛИВИШИМ ЕЛЕМЕНТОМ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ ЄС. Зокрема, це стосується Європейської політики сусідства та Східного партнерства.

За словами Штефана Фюле, протягом останніх 20 років відносини Євросоюзу з його сусідами поступово вийшли за межі суто економічної взаємодії. Від 1995 року положення про права людини входять до всіх міжна-

родних угод, що укладає Європейська Спільнота з країнами поза межами ЄС.

З набуттям чинності Лісабонською угодою цей акцент став ще міцнішим. Відповідно до неї дії ЄС на міжнародній сцені «мають скеровуватися принципами, які надихали створення самого Союзу і яким він намагається сприяти в усьому світі: принципами демократії, верховенства права, універсальності та неподільності прав людини та фундаментальних свобод», — наголосив Штефан Фюле.

Комісар ЄС підкреслив, що дотримання країнами-партнерами прав людини, демократичних цінностей та верховенства права дедалі більше визначає рівень їхніх відносин із Євросоюзом. За словами Штефана Фюле, це аж ніяк не спричинене лише тим, що ЄС, Рада Європи чи ОБСЄ підкреслюють їхню важливість. Комісар ЄС наголосив, що дотримання цих принципів — інтерес самих країн-партнерів, адже стабільності та добробуту країн можна досягти тільки реалізуючи повний потенціал їхніх громадян. ★

RAPEX ПІДВИЩУЄ СВОЮ ЕФЕКТИВНІСТЬ

Європейська Комісія оприлюднила доповідь про діяльність Системи оперативного сповіщення про нехарчові небезпечні продукти (RAPEX) у 2009 році. Загальний висновок такий: система як така і країни-члени дедалі ефективніше діють задля захисту споживачів від неякісних імпортованих товарів.

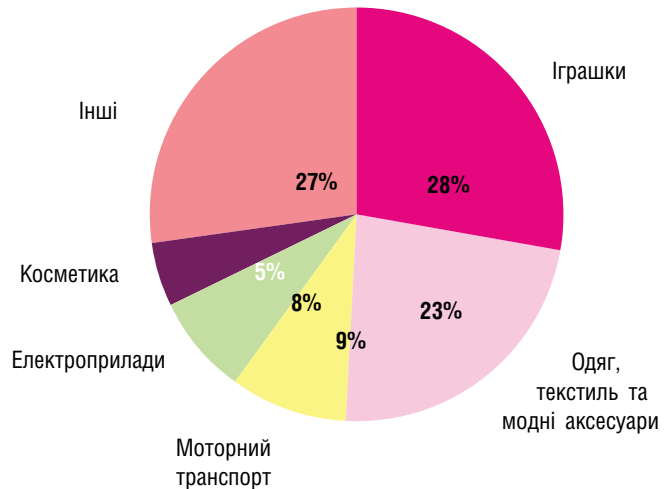
Неблагонадійні товари, вилучені з ринку завдяки системі RAPEX.

КІЛЬКІСТЬ РОЗІСЛАНИХ СИСТЕМОЮ НОТИФІКАЦІЙ (ІНАКШЕ КАЖУЧИ — ВИЯВЛЕНИХ НЕБЕЗПЕЧНИХ ТОВАРІВ) ЗРОСЛА МИНУЛОГО РОКУ НА 7% ПОРІВНЯНО З 2008-М: З 1866 ДО 1993. 60% УСІХ ВИПАДКІВ СТОСУЄТЬСЯ ТОВАРІВ, ВИРОБЛЕНИХ У КИТАЇ. Найбільше нотифікацій надійшло з Іспанії (220), Німеччини (187), Греції (154), Болгарії (122) та Угорщини (119). Повідомлення, надіслані цими країнами, складають 47% усіх нотифікацій.

RAPEX діє просто. У кожній з країн-учасниць (крім членів ЄС до її складу входять Ісландія, Норвегія та Ліхтенштейн) є контактні бюро системи. До них від відповідних національних органів або ж напряду від споживачів надходить інформація про виявлені на ринку небезпечні товари. Бюро передає відповідні нотифікації (повідомлення) до Європейської Комісії, а та розсилає по інших країнах-учасницях RAPEX. Тобто якщо щось неякісне виявили, скажімо, у Британії, то дуже швидко про це знатиме решта країн-членів ЄС.

До неблагонадійних товарів можуть застосовувати низку заходів. Найчастіше це заборона або зупинка продажу, вилучення продукції з ринку, інформування споживачів про неякісний товар. ★

П'ять категорій товарів, які найбільше фігурують у системі RAPEX (2009 рік)

ПРОВЕДЕНО ОПЕРАЦІЮ З ВИЛУЧЕННЯ КОНТРАБАНДИ

Європейський Союз провів масштабну операцію із запобігання проникненню на свою територію контрабандних товарів. Вона мала назву «Метью II».

У КОНТРАБАНДИСТІВ БУЛО ВИЛУЧЕНО 16 МЛН ЦИГАРОК, МАЙЖЕ 6,5 ТИС. ЛІТРІВ АЛКОГОЛЮ, 20 ТОНН КОНТРАФАКТНОЇ ПАРФУМЕРІЇ, БІЛЬШЕ 1 ТИС. КГ МАРИХУАНИ ТА ЩЕ МАЙЖЕ 54 ТИС. НАЙМЕНУВАНЬ РІЗНОЇ ПРОДУКЦІЇ. Найпильніший контроль за проникненням контрабанди було зосереджено на східному кордоні ЄС.

Антиконтрабандну операцію можна вважати успішною, впевнені у Єврокомісії. У рамках перевірки провели 100 конфіскацій, пере-

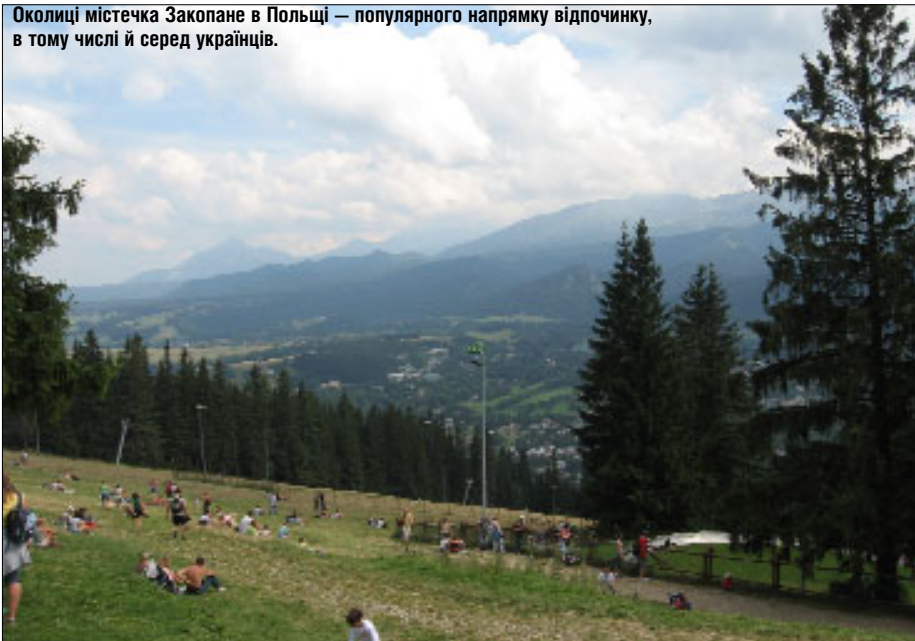
важна більшість яких стосувалася приватних автомобілів, вантажівок, автобусів та потягів.

Операцію було організовано Чеською Республікою, Польщею та Європейською Комісією. Також до участі у перевірці були запрошені всі країни-члени ЄС, Європол і деякі держави, які не входять до Євросоюзу: Хорватія, Росія, Сербія, Норвегія та Швейцарія.

У МАДРИДІ ОБГОВОРЮВАЛИ МАЙБУТНЄ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ТУРИЗМУ

У столиці головної в Євросоюзі Іспанії Мадриді відбулася всеєвропейська конференція представників туристичної галузі. Участь у ній взяли міністри й державні секретарі країн-членів ЄС і кандидатів на вступ до нього, представники структур Союзу та приватного туристичного бізнесу.

Околиці містечка Закопане в Польщі — популярного напрямку відпочинку, в тому числі й серед українців.

МЕТОЮ ФОРУМУ БУЛО ОБГОВОРТИ, ЯК МОЖНА СПРИЯТИ ЗМІЦНЕННЮ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО БІЗНЕСУ ЧЕРЕЗ ДІЇ НА РІВНІ ЄВРОСОЮЗУ, ОНОВЛЕННЯ ЙОГО «ТУРИСТИЧНОГО» ЗАКОНОДАВСТВА.

— Туризм є однією з економічних сфер,

що мають найбільший потенціал генерувати майбутнє зростання та зайнятість в Євросоюзі, — заявив Віце-президент Єврокомісії Антоніо Таяні, який відповідає за питання промисловості та підприємництва. — Як і всі економічні сектори, він зазнав негативного

впливу через недавню кризу. Водночас туризм довів свою здатність бути однією з найжиттєздатніших галузей: уже показав ознаки відновлення й зростання.

На конференції в Мадриді було обговорено питання інноваційності в туристичному секторі, шляхи збільшення його конкурентності, безперервного розвитку та соціальної відповідальності, покращення іміджу Європи як туристичного напрямку.

Туризм справді є одним із ключових секторів європейської економіки. Європа — це унікальний туристичний напрямок завдяки своїй історичній, мистецькій, культурній спадщині, високому рівню обслуговування та увазі до довкілля. Лісабонська угода, яка набула чинності у грудні минулого року, визнає важливість туризму — вперше в документах ЄС підкреслюється його особлива компетенція в цій сфері. Рішення Ради ЄС щодо туризму дозволено ухвалювати кваліфікованою більшістю.

Туристична галузь Євросоюзу напряму генерує понад 5% сукупного ВВП Союзу. 1,8 млн підприємств сектору дають роботу близько 9,7 млн людей. Якщо ж взяти до уваги суміжні з туризмом сектори, то його внесок в економіку Союзу набагато вищий: понад 10% ВВП і 22,4 млн робочих місць (12% усієї робочої сили в ЄС). 🇺🇦

ЄВРОКОМІСІЯ ПРОГНОЗУЄ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ ЄС

Європейська Комісія прогнозує зростання економіки Євросоюзу в 2010 році на 1% і в 2011-му — на 1,7%. Про це йдеться в її традиційному весняному прогнозі.

ЦЕ УЗАГАЛЬНЕНІ ЦИФРИ, ПРОГНОЗИ ПО ОКРЕМИХ КРАЇНАХ-ЧЛЕНАХ ЗНАЧНО РІЗНЯТЬСЯ. Найбільше, за підрахунками Єврокомісії, зростуть цього року економіки Словаччини та Польщі — на 2,7%. На 2% підніметься Люксембург. Водночас п'ять країн ЄС завершать рік з економічним спадом. Найбільший буде зафіксовано в Латвії — 3,5% в мінусі, інші чотири — Литва, Ірландія, Греція та Кіпр.

Нинішній прогноз Єврокомісії щодо цього річного зростання економіки ЄС на 0,25% вищий від попереднього, осіннього. Брюссель по-

яснює це сприятливими умовами на зовнішніх ринках, водночас зазначаючи, що внутрішній попит залишається достатньо слабким.

Єврокомісія також наголошує на певних ознаках стабілізації ринку праці. Згідно з її прогнозом, цьогорічний рівень безробіття буде нижчим, ніж його очікували раніше, хоча й досить високим — 10% у середньому по ЄС. Інфляція очікується на рівні 1,75% і в 2010-му, і в 2011 роках.

— Ми маємо забезпечити, умови щоб економічне зростання не було зруйноване

ризиками, пов'язаними з фінансовою стабільністю, — прокоментував весняний прогноз Комісар ЄС з економічних та монетарних питань Оллі Рен. — Стале зростання вимагає рішучих зусиль у фіскальній сфері та реформ, які збільшують продуктивність та зайнятість.

Єврокомісія також звертає увагу на те, що дві найбільші конкуруючі з ЄС економіки — США та Японія — мають кращі перспективи з економічного відновлення 2010 року: 2,8% та 2,1% відповідно. 🇺🇦

ПРОЕКТ БЮДЖЕТУ–2011 НАЦІЛЕНИЙ НА ЕКОНОМІЧНЕ ВІДНОВЛЕННЯ

Європейська Комісія презентувала в кінці квітня проект бюджету ЄС на 2011 рік. Він становить понад 142 млрд євро. Найбільше коштів — 45%, або понад 64 мільярди — планується виділити на заходи з економічного відновлення. Це на 3,4% більше, ніж є у бюджеті на нинішній рік.

ПРОЕКТ БЮДЖЕТУ МАЄ ОФІЦІЙНУ НАЗВУ — «МАЙБУТНЄ ПОЗА КРИЗОЮ». Це цілком відбиває його філософію. Відновлення економіки та її зростання, створення нових робочих місць, більше коштів на дослідження та інновації, більше можливостей для малих і середніх підприємств — такими є головні характеристики цього документу. Багато уваги приділено молоді, яка чи не найбільше потерпає від безробіття внаслідок економічної кризи. Серед іншого, проект бюджету передбачає 200 тис. грантів у рамках програми Еразмус і 127 млн євро для програми «Молодь у дії».

Презентуючи документ, Комісар ЄС з питань бюджету та фінансового планування Януш Левандовський звернув увагу на те, що його вперше ухвалюватимуть за правилами Лісабонської угоди.

— Порівняно з минулим, існує дві суттєві зміни, — пояснив він. — Перша — вся процедура набагато швидша, ніж раніше: замість

двох читань в Європарламенті буде одне. Друга — Рада і Європарламент мають рівні права в ухваленні бюджету. Це спонукає до більшого співробітництва з боку всіх трьох інституцій, залучених до цього процесу.

Рада ЄС має висловити свою позицію щодо запропонованого Єврокомісією проекту

бюджету в червні, Європейський Парламент — у жовтні. У випадку, якщо позиції цих двох інституцій не співпадатимуть, розпочнеться 21-денна процедура узгодження розбіжностей — своєрідним посередником виступатиме Єврокомісія. Остаточний бюджет ухвалюватиме Європейський Парламент. ★

У ЄС ПІДТРИМУВАТИМУТЬ РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ

Європейська Комісія представила стратегію використання енергоефективних транспортних засобів, зокрема електромобілів. ЄС послідовно виступає за активніше просування на ринок цих безпечніших для довкілля машин.

ОЧІКУЄТЬСЯ, ЩО У 2020 РОЦІ НА РИНКУ ЦЕ ДОМІНУВАТИМУТЬ АВТО З ТРАДИЦІЙНИМИ ДВИГУНАМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗГОРАННЯ, ОДНАК РАЗОМ ІЗ ТИМ МАТИМЕ МІСЦЕ СТРИМКА ЕКСПАНСІЯ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ. На це впливатиме дедалі відчутніший дефіцит енергоносіїв і, відповідно, їхнє дорожчання. Отже, ЄС націлюється на застосування в автомобілебудівництві нових технологій, зокрема й ширше використання електромобілів.

Однак запропонована Єврокомісією стратегія містить подвійний підхід: разом із розвитком електромобілебудування Брюссель має намір підтримувати удосконалення й більшу енергоефективність традиційних машин. Таким чином мета зі зменшення викидів парникових газів не зашкодить конкурентоспроможності європейського автопрома.

Стратегія з використання енергоефективних транспортних засобів містить план дій з цілком конкретними цілями. Серед іншого, Єврокомісія має намір добиватися на законодавчому рівні зменшення викидів газів із автомобілів, підтримувати дослідження та інновації в сфері так званих «зелених» технологій. Щодо електромобілів, то цілями є підвищення їхньої безпеки принаймні до рівня традиційних, досягнення спільних стандартів виробництва таких машин, аби їх можна було підзаряджати в усіх країнах ЄС, розвиток мережі пунктів підзарядки, розвиток досліджень щодо повторного використання акумуляторів. ★

Липень 2009 року, Президент Єврокомісії Жозе Мануел Баррозу їде в електромобілі під час саміту «великої вісімки» в Аквилі (Італія).

ЄВРОКОМІСІЯ ЗАКЛИКАЄ ПОКІНЧИТИ З ДИСКРИМІНАЦІЄЮ РОМІВ

У Брюсселі відбувся II Саміт ромів. Участь у ньому взяли представники керівних інституцій ЄС, країн-членів та громадських організацій.

Перед учасниками II Саміту ромів виступили циганські музиканти.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ ПРИДІЛЯЄ ПИТАННЮ РОМІВ (ЦИГАН) ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ. Вони є найбільш чисельною етнічною меншиною в ЄС. Припускають, що в Союзі проживає 10–12 млн ромів — а це більше, ніж населення Бельгії або ж Греції.

Водночас досі існує багато фактів дискримінації й сегрегації ромів: на ринку праці, в системі освіти та охорони здоров'я.

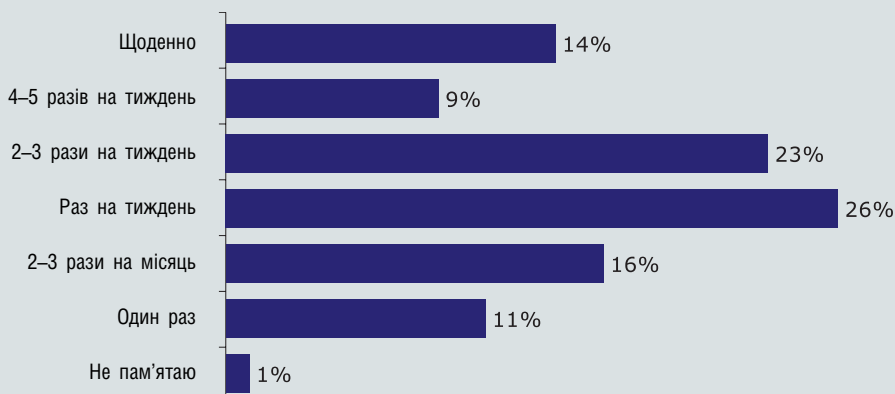
— Ми повинні забезпечити, щоб фундаментальні права ромів дотримувалися. Дискримінація проти цієї етнічної меншини неприпустима, — заявила з нагоди саміту Віце-президент Єврокомісії Вівіан Редінг, яка відповідає за питання юстиції, фундаментальних прав і громадянства. — Вирішення їхніх проблем принесе користь нашим суспільствам та економікам. Лише через скоординовані та постійні дії ми можемо реально змінити життя ромів у Європі.

Єврокомісія розробила програму, покликану пришвидшити процес інтеграції ромської меншини. Зокрема, вона закликає держави-члени активніше використовувати фонди ЄС для соціальної та економічної інтеграції ромів. Дуже важливим для їхнього соціального залучення є, на думку Брюсселя, забезпечення доступу до праці, освіти, житла та медицини. ★

НАЙЧАСТІШЕ ЄВРОПЕЙЦІ ВИПИВАЮТЬ РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ЄВРОБАРОМЕТР ОПРИЛУДНИВ ДАНІ ОПИТУВАННЯ ЩОДО СПОЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ В ЄС. З опитування випливає, що більшість громадян країн Союзу роблять це не частіше одного разу на тиждень. Утім, досить високим є і відсоток людей, які випивають щодня або 4–5 разів на тиждень.

Як часто протягом останніх 30 днів ви вживали які-небудь алкогольні напої?

ПРИТУЛКУ В ЄС НАЙБІЛЬШЕ ПРОСЯТЬ АФГАНЦІ, РОСІЯНИ ТА СОМАЛІЙЦІ

Минулого року понад 260 тис. осіб подали прохання на отримання притулку в ЄС. Найбільше це робили громадяни Афганістану, Росії та Сомалі. Серед прохачів притулку найпопулярнішими країнами були Франція, Німеччина та Велика Британія. Такі дані оприлюднив Євростат.

З наведеної нижче таблиці видно, хто і до якої країни ЄС просився найбільше. Українці є найчисельнішою групою щодо подання прохань на притулок у Чехії — торік бу-

ло 200 аплікацій. У таблиці також наведено показник співвідношення поданих заяв на мільйон населення тієї чи іншої країни Євросоюзу. Щодо задоволення прохань на притулок,

то в 2009-му рішення було ухвалено щодо 229 із 500 прохань. Майже 177 тисячам аплікантів було відмовлено (73% відсотки від усіх ухвалених рішень). ★

Прохання про політичний притулок, 2009 рік

	Пошукачі притулку		Громадянство головних груп пошукачів притулку								
	2009	На млн жителів	Перша група	#	%	Друга група	#	%	Третя група	#	%
ЄС-27	260 730	520	Афганістан	20 410	8	Росія	20 075	8	Сомалі	19 070	7
Бельгія	21 645	2 015	Росія	2 875	13	Косово	2 515	12	Афганістан	2 055	9
Болгарія	855	110	Ірак	305	36	Особі без громадянства	125	15	Афганістан	60	7
Чехія	1 240	120	Україна	200	16	Казахстан	185	15	Монголія	160	13
Данія	3 725	675	Афганістан	1 045	28	Сирія	380	10	Росія	335	9
Німеччина	31 810	390	Ірак	7 065	22	Афганістан	3 455	11	Косово	1 790	6
Естонія	40	30	Афганістан	10	25	Грузія	5	13	Росія	5	13
Ірландія	2 690	605	Нігерія	570	21	Пакистан	260	10	Китай	195	7
Греція	15 925	1 415	Пакистан	3 715	23	Грузія	2 170	14	Бангладеш	1 810	11
Іспанія	3 005	65	Нігерія	460	15	Кот-д'Івуар	305	10	Колумбія	255	8
Франція	47 625	740	Косово	4 580	10	Шрі-Ланка	3 900	8	Росія	3 785	8
Італія	17 470	290	Нігерія	3 975	23	Сомалі	1 600	9	Пакистан	1 355	8
Кіпр	2 665	3 345	Індія	300	11	Шрі-Ланка	235	9	Окуповані палестинські території	230	9
Латвія	60	25	Афганістан	20	33	Узбекистан	10	17	Сирія	5	8
Литва	450	135	Росія	245	54	Грузія	75	17	Шрі-Ланка	20	4
Люксембург	480	975	Косово	130	27	Ірак	65	14	Боснія & Герц.	35	7
Угорщина	4 665	465	Косово	1 785	38	Афганістан	1 195	26	Сербія	535	11
Мальта	2 385	5 765	Сомалі	1 445	60	Нігерія	280	12	Еритрея	270	11
Нідерланди	16 140	980	Сомалі	6 025	37	Ірак	2 165	13	Афганістан	1 400	9
Австрія	15 785	1 890	Росія	3 565	23	Афганістан	2 215	14	Косово	1 305	8
Польща	10 595	280	Росія	5 725	54	Грузія	4 180	39	Вірменія	150	1
Португалія	140	15	Еритрея	20	14	Гвінея	20	14	Мавританія	15	11
Румунія	965	45	Молдова	145	15	Пакистан	110	11	Афганістан	90	9
Словенія	200	100	Боснія & Герц.	40	20	Косово	30	15	Сербія	20	10
Словацьчина	810	150	Пакистан	170	21	Грузія	100	12	Молдова	75	9
Фінляндія	4 915	925	Сомалі	1 150	23	Ірак	1 130	23	Росія	585	12
Швеція	24 175	2 610	Сомалі	5 915	24	Ірак	2 310	10	Афганістан	1 695	7
Велика Британія	30 290	490	Зімбабве	7 505	25	Афганістан	3 590	12	Іран	2 175	7

ЄС ЗАКЛИКАЄ ДО АКТИВНІШОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Європейська Комісія схвалила у квітні План дій Євросоюзу для пришвидшення прогресу у досягненні Цілей розвитку тисячоліття.

2009 РОКУ ДОПОМОГА ЄС НА РОЗВИТОК СТАНОВИЛА 49 МЛРД ЄВРО. Це складає 0,42% сукупного ВВП Союзу. Цифра вражає, проте мета є ще амбітнішою — згідно з попередніми планами, до 2010 року Євросоюз мав би виділяти на розвиток 0,56% свого ВВП, а до 2015-го — 0,7%. Отже, має місце певне відставання від графіка. Водночас Євросоюз залишається найщедрішим глобальним спонсором розвитку, забезпечуючи понад половину всієї світової допомоги.

Комісар ЄС з питань розвитку Андріс Пібалґс заявив:

— Європа має залишатися головним і найнадійнішим лідером у боротьбі з бідністю. Ми повинні дотримуватися своїх обіцянок щодо збільшення обсягів допомоги та її якості з метою зменшити бідність на планеті наполовину до 2015 року. Запропонований Євросоюзом План дій показує, як ми можемо тримати лідерство, працюючи з розвиненими країнами задля повернення у намічений раніше графік досягнення Цілей розвит-

ку тисячоліття. Вони все ще є реальними за умови фінансової підтримки та політичної волі країн-членів ЄС.

Президент Європейської Комісії Жозе Мануел Баррозу також закликав ЄС підтвердити свої зобов'язання щодо Цілей розвитку тисячоліття.

— 2010-й є Європейським роком боротьби з бідністю і соціальним відчуженням. Але важливо пам'ятати, що виклики бідності не зупиняються на кордонах ЄС, — сказав він.

Метою запропонованого Європейською Комісією Плану дій є збільшення рівня допомоги на розвиток, підвищення її ефективності та спрямованості на країни й сфери, які найбільше цього потребують. Документ містить 12 пунктів. Передбачено зокрема, що держави-члени складатимуть свої національні плани дій для досягнення індивідуальних цілей. Перші з них мають бути готові до вересня цього року, коли відбудеться саміт ООН з Цілей розвитку тисячоліття. Ефективність допомоги ЄС планується збільшити завдяки кращій координації між

національними програмами — за розрахунками Євросоюзу, такий підхід дозволить економіти від 3 до 6 млрд євро щорічно. 🇪🇺

Цілі розвитку тисячоліття були затверджені на Саміті тисячоліття у 2000 році. Нині участь у їх реалізації беруть понад 190 держав-членів ООН і понад 20 міжнародних організацій.

Цілей вісім. Це — ліквідація абсолютної бідності та голоду; забезпечення загальної початкової освіти; сприяння гендерній рівності та розширенню прав жінок; скорочення дитячої смертності; покращення охорони материнського здоров'я; боротьба з ВІЛ/СНІД, малярією та іншими хворобами; забезпечення екологічної стабільності; формування міжнародного партнерства з метою розвитку.

У рамках кожної з цих цілей виписано конкретні завдання, досягти яких планується до 2015 року.

АНДРІС ПІБАЛґС ВІДВІДАВ ГАЇТІ

Комісар ЄС з питань розвитку Андріс Пібалґс відвідав у квітні Гаїті. Там він підписав п'ять угод на реалізацію фінансованих Євросоюзом проектів з реконструкції та розвитку країни. Загальна їх сума — 640 млн євро.

Тут буде новий адміністративний квартал. Андріс Пібалґс (третій зліва) бере участь у закладенні будмайданчика.

ПРОЕКТИ БУДУТЬ СПРЯМОВАНІ НА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ СТРУКТУРИ, ШКІЛ, ДОРІГ, РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОГО СЕКТОРУ.

— Євросоюз є найбільшим міжнародним донором для реконструкції Гаїті, — заявив Андріс Пібалґс. — Мій візит до цієї країни має на меті продемонструвати гаїтянам, що ЄС виконує свої обіцянки. Майбутнє країни перебуває в руках її громадян та уряду. Але я хочу, щоб вони знали: Європа буде їм реальним партнером. Я дуже задоволений тим, як здійснюється координація між країнами-членами ЄС щодо допомоги Гаїті. Ми змогли створити спільний план дій для реконструкції та розвитку країни. Така координація буде підтримуватися в ЄС і, сподіваюся, на міжнародному рівні. Це єдиний спосіб зробити допомогу швидкою та ефективною.

На Гаїті Андріс Пібалґс також узяв участь у закладенні будівельного майданчика під майбутній адміністративний квартал у столиці Порт-о-Пренс, відкрив першу чергу реконструкції дороги між нею та другим за величиною містом Кеп-Гаїтьєн, заклад символічний перший камінь у будівництво однієї зі шкіл та відвідав табори біженців.

Землетрус на Гаїті стався 12 січня 2010 року. Загибло близько 230 тис. осіб, поранено близько 300 тисяч, понад мільйон залишилося без домівок. Уряд країни представив План дій з національного відновлення та розвитку. У ньому йдеться, що потреби держави на наступні півтора року складають 3,9 млрд доларів США (2,87 млрд євро). Загальний внесок ЄС має скласти 1,235 млрд євро. 🇪🇺

ЄВРОКОМІСІЯ ХОЧЕ ДОПОМОГТИ КУЛЬТУРНИЙ ТА КРЕАТИВНИЙ ІНДУСТРІЇ

Європейська Комісія розпочала громадські консультації щодо повного використання потенціалу європейської культурної та творчої індустрії. Базою для дискусії стала розміщена в Інтернеті Зелена книга.

— Європейська культурна та творча індустрія не лише є суттєвою для культурного розмаїття на нашому континенті, вона також одна з найдинамічніших економічних секторів, — зауважила Комісар ЄС з питань освіти, культури, багатомовності та молоді Андрулла Вассіліу. — Ця сфера відіграє важливу роль у виведенні Європи з кризи.

Сектор культурної та творчої індустрії включає в себе театральне й візуальне мистецтво, кіно, культурну спадщину, радіо та телебачення, книговидавництво, відеоігри, нові медіа, архітектуру, дизайн та рекламу. Він надає якісні робочі місця 5 мільйонам людей в ЄС і формує 2,6% сукупного ВВП Союзу — більше, ніж багато виробничих секторів. Культурні та творчі інновації також зроста-

ють швидше, ніж більшість інших секторів економіки.

Цифрові технології та глобалізація відкривають цьому сектору нові можливості, особливо для малого бізнесу. Але він дуже часто постає перед перешкодами в реалізації свого потенціалу. Отже, розпочаті Єврокомісією громадські консультації заохочують усі зацікавлені сторони подумати над тим, як полегшити доступ до кредитів малому бізнесу та мікропідприємствам, єдиним активом яких є креативність, як активізувати інновації та експериментування, чим може допомогти Європейський Союз.

Громадські консультації триватимуть три місяці. Їхні результати будуть використані при підготовці відповідного законодавства ЄС. 🇪🇺

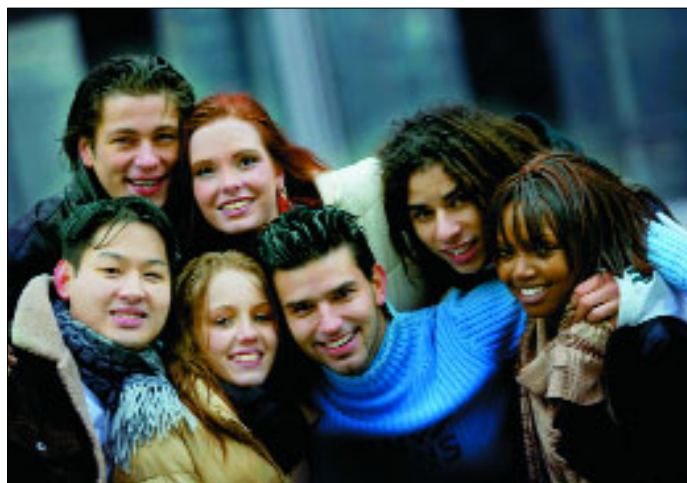

Комісар ЄС з питань освіти, культури, багатомовності та молоді Андрулла Вассіліу.

БРЮССЕЛЬ ВИДІЛЯЄ СТИПЕНДІЇ НА МАГІСТЕРСЬКІ КУРСИ З ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ

Випускники вищих навчальних закладів з країн-сусідів Європейського Союзу та Росії матимуть змогу отримати стипендії для навчання на магістерських курсах в університетах країн-членів ЄС.

ЦЕ ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ ЄВРОКОМІСІЇ. Спочатку в червні будуть відібрані вищі навчальні заклади ЄС, які пропонують магістерські курси з європейських студій — «Право Європейського Союзу», «Економіка Європейського Союзу», «Політика», «Управління та врядування в Єв-

ропейському Союзу», «Історія європейської інтеграції» чи міждисциплінарні Європейські студії. Єврокомісія створить відповідну базу.

Після цього випускники вищих навчальних закладів країн-сусідів ЄС (Алжиру, Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Єгипту, Грузії, Ізраїлю, Йорданії, Лівану, Лівії, Молдови, Марокко, Палестинської Автономії, Росії, Сирії, Тунісу та України) можуть подати заявку на конкурс на отримання стипендій для магістерських курсів у відібраних університетах ЄС. Ті оберуть кращих серед аплікантів та подадуть до Європейської Комісії заявки із попереднім списком студентів. Єврокомісія обере кращі пропозиції та надасть гранти відповідно вищим навчальним закладам і студентам.

Метою проекту є покращити знання стипендіатів про функціонування Європейського Союзу та євроінтеграцію загалом. Його загальний бюджет становить 960 тис. євро. Максимально можливий розмір стипендії — 24 тисячі на навчальний рік.

Більше інформації про проект можна отримати за інтернет-адресою на сайті Генерального директорату Єврокомісії з питань освіти та культури — http://ec.europa.eu/education/calls/doc2244_en.htm.

База даних університетів ЄС, для навчання в яких можна отримати стипендію, буде доступна за адресою http://ec.europa.eu/education/eis_masters/published_courses. 🇪🇺

ОГОЛОШЕНО КОНКУРС ПРЕМІЇ ІМЕНІ ЛОРЕНЦО НАТАЛІ

З нагоди Всесвітнього дня свободи преси Європейська Комісія офіційно оголосила про щорічний конкурс Премії імені Лоренцо Наталі. Його мета — відзначити найкращих журналістів з різних країн світу, що висвітлюють питання розвитку, демократії та прав людини.

— Чимало з цих журналістів працюють у тяжких умовах, — говорить Європейський Комісар у справах розвитку Андріс Пібалґс. — Однак світло, яке вони проливають на реальність своїх країн, є ключовим для громадського усвідомлення важливості політики розвитку.

Конкурс проводитиметься у співпраці з організацією «Репортери без кордонів» та з Всесвітньою асоціацією газет. Участь у ньому можуть брати журналісти з усього світу, що працюють на телебаченні, радіо, у друкованих медіа та інтернет-виданнях. 2009 року участь у конкурсі взяли понад тисячу осіб із 130 країн світу.

Подавати свої роботи можна через до сайт Премії імені Лоренцо Наталі — <http://www.nataliprize2010.eu> до 31 серпня 2010 року. Переможців буде оголошено у грудні, на спеціальній церемонії в Брюсселі.

Призовий фонд конкурсу — 60 000 євро. Його розподілять поміж 17 переможцями у таких секціях: Африка, Європа, Арабський світ/Близький схід, Азія та Латинська Америка/Карибський басейн.

Лоренцо Наталі (1922–1990) був Комісаром ЄС, згодом Віце-президентом Європейської Комісії (1976–1989), займався політикою ЄС у сфері розвитку. Премію його імені було засновано 1992 року. ★

ПРОСИМО ВІДПОВІСТИ НА ЗАПИТАННЯ НАШОЇ АНКЕТИ

Шановні читачі!

Для нас дуже важливою є ваша думка про зміст журналу «Євробюлетень». Будемо вдячні, якщо ви витратите кілька хвилин і відповісте на поставлені в анкеті запитання.

1. Розкажіть про себе

Вік

- До 25
- 25 — 35
- 36 — 49
- 50 — 65
- 65 і більше

Стать

- Ч
- Ж

Рід занять

- держслужбовець
- студент
- викладач
- фахівець
- керівник середньої ланки
- топ-менеджер
- інше (вкажіть) _____

2. Як ви використовуєте отриману з журналу інформацію, чим вона вам корисна?

---

3. Зміст

Що для вас у журналі...

Найцікавіше і чому?

Нецікаве і чому?

Про що б ви хотіли прочитати в найближчих номерах _____

---

4. Стиль видання

Що вам подобається в стилі оформлення журналу? _____

Що вам не подобається в стилі оформлення журналу? _____

---

5. Ви б хотіли отримувати журнал в електронному чи друкованому вигляді?

6. Ваші пропозиції щодо збільшення читачької аудиторії «Євробюлетеня» _____

---

7. Інші ваші коментарі і пропозиції щодо змісту видання _____

Ваші відповіді просимо надсилати за адресою: 03039, м. Київ, вул. Голосіївська, 7, корп. 2, ТОВ «Видавництво «Консультант» з позначкою «Євробюлетень» або на електронну пошту subscriber@consultant.kiev.ua.

Щиро вдячні за співробітництво!

Редакція

НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ НАВЧАННЯ, САМОВДОСКОНАЛЕННЯ, ВИВЧЕННЯ МОВ

Стипендіати Еразмус-Мундус розповідають про свої очікування від участі у програмі.

У ВЕРЕСНІ ДЛЯ 28 УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ РОЗПОЧНЕТЬСЯ НАДЗВИЧАЙНО ЦІКАВИЙ ЕТАП ЇХНЬОГО ЖИТТЯ — ВОНИ ІДУТЬ НАВЧАТИСЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЄС У РАМКАХ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС-МУНДУС. «ЄВРОБЮЛЕТЕНЬ» ПОПРОСИВ ТРЬОХ ІЗ НИХ РОЗПОВІСТИ, ЧОМУ ВОНИ ВИРІШИЛИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ В ЕРАЗМУС-МУНДУС, ЧИМ САМЕ ПРИВАБЛЮЄ ЇХ НАВЧАННЯ В ЄС, ЧИ НЕ ІСНУЄ ПОБОЮВАНЬ ЩОДО МОВНИХ ТА ПОБУТОВИХ ТРУДНОЩІВ, ЯК ВОНИ ПЛАНУЮТЬ ВИКОРИСТАТИ НАБУТІ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ ЗНАННЯ ПІСЛЯ ПОВЕРНЕННЯ В УКРАЇНУ.

АННА БАБАРИКА ЗАКІНЧИЛА ТОРІК НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «КОМП'ЮТЕРНІ НАУКИ». У РАМКАХ ЕРАЗМУС-МУНДУС НАВЧАТИМЕТЬСЯ ЗА ПРОГРАМОЮ «КОМП'ЮТЕРНА СИМУЛЯЦІЯ ДЛЯ НАУКИ ТА ІНЖЕНЕРІЙ» У БЕРЛІНІ ТА СТОКГОЛЬМІ.

З самого початку була просто ідея продовження навчання за кордоном. У процесі пошуку інформації в Інтернеті з'ясувалося, що насправді можливостей отримання стипендії на навчання для українців не так вже й багато, особливо для технічних спеціальностей. Тому програма Еразмус-Мундус була чи не єдина, в якій я могла спробувати свої сили. Програму «Комп'ютерна симуляція для науки та інженерії» обрала тому, що цей напрямок зараз є передовим і найбільш затребуваним у програмуванні та інформаційних технологіях.

А також тому, що вважаю — програмування не має бути сферою суто чоловічою.

Навчання в ЄС приваблює мене тим, що розвиток науки, передових технологій та розробок там проходить в основному при вищих навчальних закладах, існує тісна взаємодія між студентством та роботодавцями. Тому успішний старт кар'єри можливий відразу після закінчення вузу. Я очікую на високу якість освіти в ЄС у цілому та викладання зокрема. Буду навчатись у двох різних країнах, отже, матиму можливість краще зрозуміти культури різних народів. Упевнена, що це дасть мені якісніше розуміння шляхів вирішення наявних проблем в Україні, і набутий мною досвід буде корисним не тільки для мене особисто.

Мовних труднощів я не побоююся, адже мовою навчання в моєму рідному Національному авіаційному університеті була англійська, вона ж є і мовою навчання на моїй програмі. Крім цього, раніше я вивчала німецьку мову, отже, матиму нагоду вдосконалити її під час першого року навчання у Берліні. Існують певні побоювання щодо побутових труднощів. За великим рахунком, життя там доведеться починати з чистого аркуша і без підтримки рідних та близьких. Це буде своєрідний тест на зрілість та незалежність. Але всі побоювання й переживання нівелюються, коли розумієш, який неймовірний та цікавий досвід чекає на мене там.

Після повернення в Україну я б хотіла продовжувати займатися програмуванням. Для мене особливо цікавими є зараз сфери програмування звукових та відеоефектів, суміщеної реальності в медицині. Маю надію, що програма, за якою я навчатимусь в ЄС, дасть мені не тільки ґрунтовні знання, але й величезний поштовх для самовдосконалення та заряд упевненості й енергії для розвитку цих передових напрямків у програмуванні тут, в Україні. Не виключаю і наукову діяльність у цій сфері. 🤖

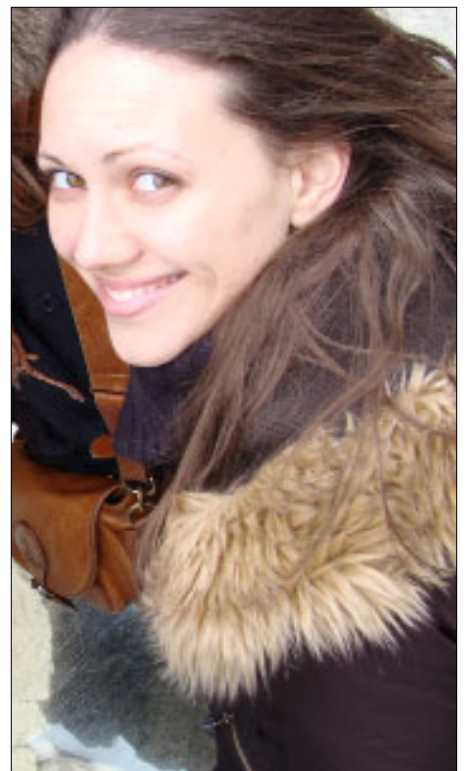
ОЛЕНА ВАЖИНСЬКА НАВЧАЄТЬСЯ НИНІ НА 4 КУРСІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. ШЕВЧЕНКА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «КЛАСИЧНІ ТА ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКІ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРА». У РАМКАХ ПРОГРАМИ ЕРАЗМУС-МУНДУС НАСТУПНОГО РОКУ ВОНА НАВЧАТИМЕТЬСЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ ФРАНЦІЇ, ІТАЛІЇ ТА ГРЕЦІЇ.

— Існує безліч причин взяти участь у програмі Еразмус-Мундус. Це й прагнення

вдосконалити мовні навички, занурившись у мовне середовище та постійно спілкуючись з носіями мови. Не менш важливим є пізнання стилю життя та особливостей культури країни — так можна словна ознайомитися зі специфікою певного регіону або провінції. Особисто для мене програма Еразмус-Мундус — це унікальна можливість порівняти освітні методи та подивитися на досліджувані мною теми з іншого боку.

Уперше я зацікавилася можливістю участі в програмі торік, однак на той момент термін подачі документів сплив. Цього ж року, коли було оголошено початок відбору на програму CLE (Cultures Litteraire Europeen — Європейські літературні культури), я одразу ж заповнила аплікаційну форму та надіслала всі необхідні документи. Однією з причин участі саме в програмі CLE є те, що матиму змогу вивчати мови в діахронічному аспекті. А саме — досліджувати особливості розвитку латинської мови у французьку та італійську й давньогрецької мови в новогрецьку на прикладі літературних творів.

Загалом, навчання в ЄС вабить розмаїттям можливостей та спеціально розроблених програм, які задовольняють будь-які потреби

та враховують інтереси, рівень знань й специфіку профілюючих предметів. Безпосередньо програма CLE привабила мене тим, що до консорціуму університетів входять вищі освітні заклади країн, мову яких я наразі вивчаю. Окрім вдосконалення мовних навичок, у мене буде можливість вивчити культури кожної з них «зсередини».

Очікую, що участь у програмі Еразмус-Мундус дозволить мені розвинути та вдосконалити не тільки професійні навички, а й певні персональні якості, що навчання за кордоном позитивно вплине на мій розвиток як особистості, а спілкування з людьми інших національностей розширить світогляд. Однак з найбільшим захопленням я чекаю на можливість скористатися джерелами інформації, літературними творами та науковими працями, які недоступні в Україні. Сподіваюся, що поєднання вищезгаданих факторів з професійним підходом висококваліфікованих викладачів зроблять перебування стипендіатів Еразмус-Мундус в ЄС незабутнім та безцінним досвідом.

Чи побоюєш якихось мовних чи побутових труднощів під час навчання в Європі? Звичайно, острах перед невідомим завжди є. Тому немає нічого дивного, що зараз починаєш ставити собі безліч запитань, відповіді на які зможеш отримати лише тоді, коли потрапиш в реальну ситуацію. Насамперед це подолання мовного бар'єру — цей процес неможливо передбачити, адже одній людині достатньо одного-двох тижнів, щоб повністю асимілюватися в новому середовищі й вільно спілкуватися з носіями мови, а іншій потрібно принаймні місяць. Це ж стосується й культурного шоку. Адже одна справа — подорожувати й перебувати за кордоном як турист, а інша — жити в новій країні рік або два. Але я вважаю, що подібні труднощі лише допоможуть учасникам програми розвинути свої комунікативні навички у процесі пристосування до незнайомого середовища. Загалом, будь-які труднощі — чи то побутові, чи мовні — можна подолати. Найголовніше — не боятися невідомого й бути морально готовою та налаштованою на новий життєвий досвід.

Мені хотілося б, щоб мої знання та навички були корисними у процесі євроінтеграції України та при налагодженні зв'язків між нею та членами ЄС. Наразі важко прогнозувати, якими будуть у майбутньому мої посада та місце роботи. Але можу з упевненістю сказати, що використовуватиму набуті мовні навички, безцінний життєвий досвід та знання особливостей культури Франції, Італії та Греції. Після повернення в Україну мені хотілося б продовжити дослідження європейських культур і використати це при написанні дисертації.

ЮЛІЯ РУЩЕНКО НАВЧАЄТЬСЯ НА СОЦІОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ім. КАРАЗІНА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СОЦІОЛОГІЯ». ЦЬОГО РОКУ ОТРИМУЄ ДИПЛОМ МАГІСТРА. В РАМКАХ ЕРАЗМУС-МУНДУС НАВЧАТИМЕТЬСЯ ПІВТОРА РОКИ ЗА ПРОГРАМОЮ «ЄВРОКУЛЬТУРА» В УНІВЕРСИТЕТАХ ЧЕХІЇ ТА ІСПАНІЇ.

Цікаво, що вперше про програму Еразмус-Мундус я дізналася не з якихось семінарів чи рекламних публікацій, а з фільму «L'auberge israpnole», що в російськомовному прокаті відомий як «Іспанка». Він розповідає про пригоди групи іноземних студентів (француза, англійки, іспанки, німця тощо), що опиняються в Барселоні з нагоди участі в програмі Еразмус і мешкають під одним дахом... Тоді я не була впевнена, чи можна також громадянам України брати участь у програмі на подібних засадах. Водночас мала мрію отримати ступінь магістра саме в Іспанії, починаючи з першого курсу університету серйозно вивчала іспанську мову. Почала збирати необхідну інформацію, знаходила умови участі в програмі в Інтернеті, читала інтерв'ю з її випускниками... Після подачі заявки на отримання стипендії Еразмус-Мундус мені здавалося, що це майже неможливо для українки. Але в лютому прийшло повідомлення, що мені її дають. Якщо відверто, досі не можу в це повірити, бо навчання в Європі було моєю мрією з першого курсу... Отже, мрії здійснюються!

Чому саме ЄС? Насамперед, мене надзвичайно цікавить європейська культура. Я дуже багато читала європейської літератури, вивчала європейські мови, але жодного разу не мала нагоди працювати там чи навчатися. Саме інтересом до європейської культури обумовлений вибір магістерської програми, в якій я братиму участь — «Єврокультура». У соціологічно-політологічному дискурсі наразі є

дуже популярною тема обговорення європейської ідентичності. З яких факторів вона складається, які механізми її формування, як вона проявляється на національному та міжнародному рівнях? Це питання, на які було б цікаво знайти відповіді, пересуваючись у європросторі. Окрім отримання ступеня магістра та здобуття нових знань із соціогуманітарних дисциплін, навчання в ЄС приваблює мене можливістю знайомства з науковими підходами, що домінують в Європі, європейськими дослідженнями та європейськими публікаціями, до яких студенти в Україні не мають доступу. Окрім цього, матиму чудову можливість розширити межі свого професійного та особистого досвіду, налагодити міжнародні контакти, подорожуючи і знайомлячись з такими ж студентами з різних країн.

Ані мовні, ані побутові труднощі під час навчання в ЄС мене не лякають. По-перше, я вже маю досвід життя та роботи в чужій країні — навчалася і працювала в США. Тому приблизно уявляю собі, що означає самій, без сторонньої допомоги організувати власний побут, знімати квартиру, планувати бюджет тощо. Я володію шістьма європейськими мовами, і під час вибору програми магістратури Еразмус країни майбутнього навчання були так само важливими, як спеціальність і тема. Досвід моїх подорожей свідчить про те, що соціально-психологічна, а тим більше соціокультурна адаптація можлива тільки за умови більш-менш вільного володіння мовою нового середовища. Отже, обрала саме Іспанію (оскільки іспанською мовою володію доволі добре, працювала навіть перекладачем) і Чехію — бо чеська дуже схожа на українську і, думаю, за декілька місяців зможу її більш-менш опанувати.

Більше, ніж мовні чи побутові труднощі, мене хвилює власне процес мого майбутнього навчання. Поки що не зовсім уявляю, як саме освітній процес налагоджений в європейському університеті. Які вимоги викладачі висувають до навчання, до публікацій і до магістерської роботи? Які методи мають використовуватися під час самостійного дослідження? Як організовується професійна практика? Оці моменти викликають, скажімо так, певні хвилювання й тривогу.

Після повернення я би хотіла захистити дисертацію та отримати докторський ступінь. Дуже хотілось би працювати в якійсь міжнародній організації, враховуючи мої знання мов та великий інтерес до міжкультурної комунікації. Сподіваюся, зміна напрямку навчання та інтердисциплінарність програми моєї майбутньої магістратури дозволить мені точно визначитися з бажаннями та цілями. Але у будь-якому разі я впевнена, що навчання в ЄС є безцінним досвідом, який допоможе мені сформуватися не тільки як фахівцю, але й як людині.

Читайте в наступному номері: • Наступний номер «Євроюлетеня» буде присвячений проведенню Днів Європи в Україні. Цього року центрами святкування стануть Херсон і Маріуполь. На фото: торік Дні Європи пройшли у Тернополі (зверху) і Кривому Розі (знизу).

Сонячні панелі та вітротурбіни:
типова картина для датського острова Самсое.

У березні минулого року в Брюсселі відбулася конференція ЄС-Україна з питань модернізації української газотранспортної системи.

Сфери діяльності Євросоюзу

Енергетика

Енергетичні питання були одним із ключових факторів європейської інтеграції. Власне, шлях до ЄС було розпочато зі створення 1951 року Європейського об'єднання вугілля та сталі.

Однак у подальшому питання енергетики не стали одним із інтегруючих стрижнів Євросоюзу. Цій галузі не було присвячено окремих систем документів, ухвалених в його рамках. Політика у сфері енергетики вважалася прерогативою національних урядів, у ЄС не існувало єдиної енергетичної стратегії.

Такий стан справ почав мінятися лише останніми роками. Разом із посиленням інтеграційних процесів у ЄС триває активізація зусиль із розробки та реалізації єдиної енергетичної політики як усередині Союзу, так і у відносинах з третіми країнами та міжнародними організаціями.

Найважливішими для енергетичного сектору ЄС є нині досягнення загальної конкурентоспроможності, зближення законодавств країн-членів з метою забезпечення функціонування внутрішнього енергетичного ринку Союзу, розвиток транс'європейських енергетичних інфраструктур, зменшення залежності ЄС від імпорту енергоносіїв, географічна диверсифікація поставок, забезпечення їх безпеки та стабільності, запровадження енергозберігаючих технологій та зниження енергомісткості промисловництва, розвиток альтернативної енергетики.

Комісар ЄС з питань енергетики
Гюнтер Еттингер.

1951 рік, підписання Паризької угоди, якою було створено Європейське об'єднання вугілля та сталі. Зліва направо: міністри закордонних справ Бельгії — Поль ван Зесланд, Люксембурга — Жозеф Бех, Італії — Карло Сфорца, Франції — Робер Шуман, канцлер Німеччини — Конрад Аденауер і глава МЗС Нідерландів — Дірк Стіккер.

Липень 2009 року, підписано угоду щодо спорудження газопроводу «Набукко». Через нього до ЄС має надходити середньоазійське та близькосхідне паливо. Майбутній газогін є важливим для диверсифікації постачань енергоносіїв до Євросоюзу.

«Євробюлетень». Інформаційне видання Представництва Європейського Союзу в Україні.

Київ 01024, вул. Круглоуніверситетська, 10, тел. (+380 44) 3908010. www.delukr.ec.europa.eu, E-mail: Irina.Stadnychuk@ec.europa.eu